22րդ ՏԱՐԻ — ՀԻՆԳՇԱԲԹԻ 14 ՆՈՅԵՄԲԵՐ 1891 — ԹԻՒ 85

ՏԷՐ ԵՒ ՏՆՕՐԷՆ
ՅՈՎՀԱՆՆԷՍ ՇԱՀՆԱԶԱՐ

ԽՄԲԱԳՐԱՏՈՒՆ
Կ. ՊՈԼԻՍ, ԲԵՐԱ, ՄԵԾ ՓՈՂՈՑ, ՍԻԹԻ Տ'ԱԼԷՓ
Խմբագրութեան ուղղուած նամակ կամ այլ գրութիւն ետ չի դարձուիր

Bureaux du Journal "HAÏRÉNIK„
Péra, Cité d'Alep, CONSTANTINOPLE

10 ՓԱՐԱՅ

ՀԱՅՐԵՆԻՔ

ՕՐԱԳԻՐ

ԱԶԳԱՅԻՆ, ԳՐԱԿԱՆ ԵՒ ՔԱՂԱՔԱԿԱՆ

ԽՄԲԱԳՐԱՊԵՏ
ԱՐՓԻԱՐ ԱՐՓԻԱՐԵԱՆ

ԲԱԺԱՆՈՐԴԱԳՐՈՒԹԻՒՆ

Պոլսոյ համար	Տարեկան	300 Թիւ	75 ղշ. Մէճիտ
» »	Վեցամսեայ	150 »	40 » »
Գաւառներու	Տարեկան	300 »	100 » »
»	Վեցամսեայ	150 »	50 » »
»	Եռամսեայ	75 »	25 » »
Օտար երկրաց	Տարեկան	300 »	25 Ֆրանք

Թղթատարի ծախքը խմբագրութեան վրայ
(Դրամի փոխարէն փոստայի փուլ կ'ընդունուի 100 ղրշի տեղ 115 ղրշ.)

درعليه ده بك اوغلنده حلب چارشوسنده
حيره نيك غزته سی اداره خانه سنه

10 ՓԱՐԱՅ

ԳԻՏՈՒԹԻ՞ՒՆ ԹԷ ԲԱՐՈՒԹԻՒՆ

— Այլադաւաններու կրօնական տարածման դիմադրելու համար պէտք ունինք գիտուն և պերճախօս եկեղեցականներու։ Գիտուն և պերճախօս եկեղեցականներու պէտք ունինք մեր ժողովրդին հաւատքը զօրացնելու և անկրօնութեան սառնաշունչ հովին դէմ զայն պատսպարելու համար։

Այսպէս կը բացագանչեն ամէն անոնք որք անկեղծօրէն կը տենչան ժողովուրդը կրօնասէր տեսնելու, և այսպէս կը բացագանչեն անոնք որք կ'ուզեն կրօնասէր երևիլ։ Ինչ որ ալ ըլլայ, իրողութիւնն այս է թէ գիտուն և պերճախօս եկեղեցականներու անհրաժեշտ պէտք կ'զգացուի մեր օրերուն մէջ, և այդ պէտքին գոհացում տալու համար միջոցներ կը խորհուին ու կը գործադրուին։

Այլ սակայն միթէ գիտութիւն և պերճախօսութիւն կը բաւե՞ն հաւատքը զօրացնելու, հոգիները կազդուրելու, այլադաւաններու կրօնական տարածման խափան ըլլալու։ Ո՞չ ապաքէն գիտութենէ և պերճախօսութենէ աւելի մեծ բան մը կայ այս նպատակին հասնելու համար։ Քրիստոնէական կրօնքին ոգին ո՛չ գիտութիւնն եղած է, ո՛չ ալ պերճախօսութիւնը. Քրիստոս գիտական լեզուով չխօսեցաւ և ոչ ալ հռետորական բարբառով։ Քրիստոս իր պարզութեամբն ու բարութեամբն և սիրալիր ոգւովն յաղթեց փարիսեցիներուն ճարտասանութեանը, աշխարհի իմաստութեանն ու չարութեանը։ Քրիստոնէութիւնը հիմնուեցաւ սիրոյ ու բարութեան վրայ, և եթէ կ'ըղձանք որ մեր ժողովուրդը քրիստոնեայ մնայ հոգւով ու սրտով, պէտք է ջանանք որ ամէն բանէ առաջ ունենանք բարեսիրտ, գթած առաջնորդներ որք ի սրտէ սիրեն իրենց ժողովուրդը։

Սակայն այսպիսի հովիւներու պէտքը երկրորդական բան մը կը համարինք։ Գիտունն ու պերճախօսը կրնայ հռետորական լեզուով ճառել աստուածաբանական նրբին խնդիրներու վրայ, մտքերու վրայ համոզում մը առաջ բերել կամ ոչ, բայց քրիստոնէութիւնը սրտի կրօնքն է, քրիստոնէութեան քահանաները պէտք է որ նախ սրտի հետ խօսին և ապա մտքի հետ, պէտք է որ սրտերու տիրապետեն. և ով որ իր ժողովուրդը սրտանց կը սիրէ ու բարիք կ'ընէ՝ անիկայ միայն կրնայ տիրել սրտերու։

Բայց բարութիւնն ու սէրը ժառանգաւորաց վարժարաններու և ընծայարաններու մէջ դաս չեն կրնար տրուիլ. սրտի մը մէջ պէտք է որ բնածին սերմը գտնուի սիրոյ ու բարութեան։ Ով որ այդ սերմն ունի, ապրելով աշխարհի մէջ, տեսնելով մարդկային թշուառութիւնը, հետամտելով այն մեծ խնդիրներուն որք կը յուզեն ընկերական աշխարհը, նա կրնայ ճշմարիտ առաքեալ մը դառնալ։

Կը տրուի՞ այս ուղղութեամբ դաստիարակութիւն մը մեր վանքերուն ու դպրեվանքներուն մէջ. չոր ու ցամաք գիտութիւններէ անդին, անոնցմէ վեր բան մը կ'աւանդուի՞ աշակերտաց որպէս զի անոնցմէ ոմանց սրտին մէջ որ այդ սերմը կայ, բեղմնաւորի այն։

Աւետարանը ընկերական խնդիրներու օրինագիրք մըն է. մեր ապագայ առաջնորդները պէտք է որ մեր ժամանակի ամէն՝ ընկերական կենսական խնդիրներուն ընտելանան. այդ ընկերական խնդիրներու նպատակն է մարդկային խեղճութիւնը չափաւորել, հոգիներու և սրտերու զօրութիւն ու մխիթարանք տալ, հեշտացնելով միանգամայն նիւթական կեանքը։ Ահա այս կէտն է որ եկեղեցականներ պատրաստողներուն հոգածութեանը կը յանձնարարենք։

Կրնա՞նք ըսել թէ օրինակն ալ մեծ ազդեցութիւն մը չըներ թէ՛ ժողովրդին վրայ և թէ անոնց վրայ որք օր մը այդ ժողովրդին հոգևոր հովիւները պիտի ըլլան։ Եւ սակայն ի՞նչ օրինակներ կան, որք տպաւորութիւն պիտի թողուն։ Ի՞նչ կը տեսնենք ամէն կողմ. Ո՞ւր է խրատարար առաջնորդը, ո՞ւր է գըթած, բայց միանգամայն անաչառ քահանան։ Ո՞ւր են անոնք որք ժողովրդի հայր ըլլան ու խտրութիւն չը դնեն մեծին ու պզտիկին, հարուստին ու աղքատին միջև. Եւ եթէ երբեք այդ խտրութիւնը պէտք է դընել, ո՞չ ապաքէն Քրիստոս սորվեցուց որ աղքատը հարուստէն վեր է, պզտիկը մեծէն լաւագոյն է։

Եւ ի՞նչպէս կ'ուզենք որ ժողովուրդը սիրէ ու պաշտէ այն առաջնորդներն—եկեղեցական նուիրապետութեան որ դասակարգին ալ պատկանին անոնք—որք միայն փարթամին դագաղին ետևէն կ'երթան, ու անոր վրայ կը խօսին. որք անանկին տունը չեն մտներ, որք երբեք անձնական զոհողութիւն մը չեն ըներ, որք ի հարկին կը զոհեն իրենց ոչխարները որպէս զի իրենց հանգիստը չվրդովուի։

Քրիստոսի առաքեալին նշանաբանը պէտք է ըլլայ "նախ դուն, ապա ես„ ու մեր հովիւները բոլորովին հակառակը կը խորհին. „նախ ես, ապա դուն„։

Գիտուն ու պերճախօս եկեղեցականներ ունենալէ առաջ խորհինք բարի ու անձնուէր եկեղեցականներ առաջ բերելու մասին։ Աւելորդ է ըսել թէ գիտութիւնն ու պերճախօսութիւնը երբեք խոչընդոտ մը չեն կրնար ըլլալ բարութեան ու անձնուիրութեան. մանաւանդ թէ աւելի կը զօրացնեն այդ բարձր զգացումները։

ՄՈՌՑՈՒԱԾ ԳԱՆՁԵՐ

Սեբաստիոյ Ս. Նշանի վանքն Առաջնորդ Հօր բնակավայրն է։ Ունի 3-4 միայն վարդապետներ, մշակներ, և այլն։ Շէնքն ընդարձակ է. երեք եկեղեցի կայ որք գաւիթով մը միացած են իրարու։ Այս գաւիթին մէջ կը հանգչին եպիսկոպոսներու և վարդապետներու ոսկորները։ Միաբաններուն համար կան բազմաթիւ սենեակներ, որոց կէսէն աւելին տղաւնիներու բնակատեղի է եղած։ Ուխտաւորներու համար մէկ քանի սենեակ կայ։ Վանքն ունի նաև իր մէջ դպրոց մը զոր ժամանակը կը հիմնէ, փոխանակ ժառանգաւորներու բնակութիւնը։

Վանքին մէկ կողմը կը գտնուի ընդարձակ պարտէզ մը որ պատերով շրջապատեալ է և որու մէջտեղէն գետակ մը կ'անցնի։ Այս պարտէզ, գրեթէ անխնամ, տգէտ պարտիզպանի մը հոգածութեան թողուած է, որ միայն վարունգ, դդում ու բանջար ցանել գիտէ, մինչդեռ եթէ լաւ հոգ տարուի, եթէ ամբողջովին մշակուի, այդ պարտէզն որ լի է ձէհրէի ծառերով, պտղատու ծառերով և որու հողը խիստ բերրի է, կրնայ ամէն տեսակ բերքեր արտադրել և վանքին կոկիկ շահ մը բերել։

Տ. Պետրոս եպիսկոպոս վանքին դիմացը անտառ մը շինել տուաւ. այս անտառ հետզհետէ շէնալու վրայ է և ապագային ծառայութիւն մատուցանել կը խոստանայ, եթէ օր մը այդ ալ անխնամ մնալու դժբաղդութիւնը չ'ունենայ։ Ս. Նշանի վանքը ունի նաև ձի, կով, ոչխար և այլն որոց թիւը հետզհետէ պակսելու վրայ է, շատ մը արտեր որոց ամէնքը չ'են մշակուիր. ամէն տարի ալ [illegible] անունով հարկ մը կը հաւաքուի շրջակայ գիւղերէն։ Դեռ ուրիշ շահու գանձեր ևս կան, պատարագ, նուէր, կտակ, հարսանիք և այլն։

Այս գրածներէս դիւրին է հասկնալ թէ Ս. Նշանի վանքը կրնայ հարուստ և հռչակաւոր ըլլալ, եթէ լաւ մատակարարուի։ Այժմ Սեբաստացւոց կը հարցընեմ. «Գո՞հ էք Ս. Նշանայ վանքի կացութենէն։ — Ո՛չ, պիտի պատասխանեն, այս վանք ցաւալի վիճակի մը մէջ կը գտնուի հակառակ իր եկամուտներուն։ — Պատճա՞ռը։ — Մենք ալ չ'ենք գիտեր։» Թող ընթերցողը չի կասկածի Սըրբազան եպիսկոպոսէն և միակ վարդապետներէն. նոքա ալ վանքին պէս խեղճ ու կրակ են. ամէն օրուան կերածնին խմածնին գիտենք, [illegible], [illegible], [illegible], [illegible] և ո՛չ ուրիշ բան։

Իմ կարծիքով սատկ չի պահուիր կոր, այլ կալուածները անտէր մնացած են և վանքի եկամուտ աղբիւրները կալլուած են. ջուրը ուրիշ առապաններու մէջ կը վազէ և կամ պարապ տեղը հոսելով ոչ ոք կ'օգտուի։

Միւս վանքերու վիճակը նկարագրել աւելորդ է, անոնք ալ միևնոյն խեղճութեան մէջ են, թերևս ալ աւելի։ Ո՞ւմ է յանցանքը։ — Յանցանքը միշտ մերն է, Սեբաստացիներուս. զայն Առաջնորդ Ս. Հօր վերագրել մասամբ մը զըրպարտութիւն է։ Սեբաստիոյ նման կարևոր կեդրոնի մը մէջ եպիսկոպոս մը կրնա՞յ թէ՛ առաջնորդութեան և թէ՛ վանահայրութեան պաշտօնները կատարել անթերի։ Պետրոս եպիսկոպոս ըստ կարի կը գործէ իբր Առաջնորդ և ժողովրդի մեծ մասէն սիրուած է։ Բայց վանական խնդրոց մէջ Ն. Սրբազնութիւն առանձինն գործելու ժամանակ չ'ունի։ Իր նախագահութեամբը եկեղեցականներէ և աշխարհականներէ բաղկացեալ [illegible] մը պէտք է որ Սեբաստիոյ վանքերու կալուածներուն վրայ հսկէ, եկամուտի աղբիւրներ բանայ, շինութիւններ ու նորոգութիւններ ընէ, նախկին ժառանգաւորներու վարժարանը վերականգնէ, ամէն մէկ վանքի մէջ մէկ մէկ վարդապետ դնէ, և այլն։

Ասկէ 8-10 տարիներ առաջ Ս. Նշանի վանքին դպրոցին մէջ գիշերօթիկ վարժարան մը կար ուր կը դաստիարակուէին քաղաքին և մանաւորապէս շըրջակայ գիւղերուն պատանիները։ Ցաւալի է թէ այդ հաստատութիւն մեծ ծառայութիւններ մատուցած պիտի ըլլար՝ եթէ չի փակուէր։

Երկու տարի առաջ Առաջնորդ Հայրը ժառանգաւորաց վարժարանը դարձեալ բանալու աշխատեցաւ և առ այս պատրաստութիւններ տեսնուեցան, մինչև անգամ յատուկ դասատու ալ բերուեցաւ։ Դժբաղդաբար դասատուն շատոնց է մեռաւ և դպրոցը դեռ չի բացուեցաւ։

Շուտով վանական խորհուրդը կազմենք որ ի մէջի այլոց ժառանգաւորաց դպրոցի խնդիրը վերջացնէ։ «Գիտուն եկեղեցականներ չունինք» կ'ըսենք. երկինքէ՞ն իջնեն։ Մենք պարտինք նախ պատրաստել և ապա պահանջել։

Ս. ԵՂԻՇԷ

Պ. ԿԻՐՍ

Օրուան մարդը Պ. Կիրսն է, և եւրոպական լրագրութիւնը կ'զբաղի ռուս դիւանագէտով որ այնքան տարիներէ ի վեր կը վարէ Ռուսիոյ կայսրութեան արտաքին աշխարհավարութիւնը։ Ռուսիոյ արտաքին գործոց նախարարը, որ Բարէն Գընաց՝ իր խօսքով՝ "պզտիկ պոպոյ մը„ ըլլալու, ժամանակիս ամէնէն երևելի դիւանագէտներէն մին է և երկար փորձառութեամբ ու Կորչաքոֆի հետ կենակցութեամբ վաստըկած է այն դիւրաթեքութիւնը, ճարտարարութիւնը, քիչ խոստանալով հանդերձ շատ բան խոստացած երևնալու կարողութիւնն որ իր արժէքը կը բարձրացնեն։

Պ. Կիրս իր ներքին կեանքին մէջ նոյնքան շահագրգիռ է որքան իբր դիւանագէտ։ Գերմանական ծագում չ'ունի, ինչպէս յաճախ գրուցուած է, այլ շուէտական ընտանիքէ մը կը սերի։ Իր գործերուն զաւակն է, որովհետև իր հարստութիւնը չնչին բան մըն է և իր օրրոցին մէջ ո՛չ բուպլի գտած է, ո՛չ պատրաստ գիրք մը։

Ապագայ նախարարը Զարսքոյէ-Սէլոյի լիսէին մէջ առաւ իր ուսումը։ Յետոյ դիւանագիտական ասպարէզը մտաւ և սկսաւ իբր Կ. Պոլսի ռուսական դեսպանատան քարտուղար. անկից ղրկուեցաւ վարելու Պալքանեան իշխանապետութեանց ընդհանուր հիւպատոսարանը և յաջորդաբար Իզմիրի և Աղեքսանդրիոյ հիւպատոսարանները։ Ամենուրեք Պ. Կիրս թողուց աշխատող և ուղիղ մարդու մը համբաւը։ Իր ամուսնութիւնը նախարարապետ Կորչաքոֆ իշխանին քեռորդի Գանդաքուզէն իշխանուհիին հետ, փութացուց իր բարձրացումը. հետզհետէ վարեց Թեհրանի, Պէրնի և Ստոքոլմի դեսպանութիւնները։

Այդ միջոցին, Կորչաքոֆ իշխանը զգաց առաջին հարուածն այն հիւանդութեան որ պիտի մեռցնէր զինքը։ Պ. Կիրս Բետրպուրկ կանչուեցաւ և իրեն յանձնուեցաւ նախարարին խորհրդականի պաշտօնը, վարելով միանգամայն ասիական գործերուն տնօրէնութիւնը. յետոյ, Կորչաքոֆ իշխանը մեռաւ և Պ. Կիրս յաջորդեց անոր։

Կայսրը շատ անգամներ առիթ ունեցած է գնահատելու իր նոր նախարարին և դասելու մարդուն անողոք ուղղամտութիւնն և պարկեշտութիւնը, իւրայման և աշխատութեան հաղուագիւտ յատկութիւններով. սոր հետ մէկտեղ, ճըշմարտապէս տարօրինակ պաղարիւնութիւնը։ Պ. Կիրս իր պարտքը կը կատարէ, առանց հոգ տանելու թէ ինչ պիտի ըսեն ուրիշները, և դիւանագիտական ամէնէն կնճռոտ խնդիրները կը լուծէ այնպիսի դիւրաթեքութեամբ զոր ի Ռուսիա ամէն ոք կը գնահատէ։

Այսօր եօթանասուն տարեկան է Պ. Կիրս. դէմքն ուշադրաւ է իր կիսամօրուքներու շրջանակով. հասակը կարճ է, այլ նուրբ։ Բնաւորութիւնը ամրապինդ է՝ վախկոտութեան երևոյթի տակ, և ասոր համար սովորութիւն է ի Բետրպուրկ անուանել զայն "դողդղացող եղնիկ„։ Եւ սակայն այդ հեղնական ածականը բոլորովին սխալ է, ինչպէս ցոյց կուտայ հետևեալ պատմութիւնը։

Երբոր Քադքոֆ [illegible] թերթին սիւնակներուն մէջ կրակոտ պայքար մը կը մղէր Կիրսի դէմ, սա գնաց կայսեր սաստիկապէս գանգատելու հռչակաւոր ռուս հրապարակագրին կատաղի գրութեանց դէմ։ Զարը պալատը բերել տուաւ Քադքոֆը և հրաւիրեց զայն որ երթայ Պ. Կիրսի հետ անձամբ բացատրութիւն մը ունենայ։ "Բայց զիս չը պիտի ընդունի„ առարկեց Քադքոֆ։ "Ըսէք իրեն որ իմ կողմէս կուգաք„ պատասխանեց կայսրը։ Հետևաբար Քադքոֆ նախարարին պաշտօնատունը գնաց. բայց Կիրս չուզեց զինքն ընդունիլ. հրապարակագիրը պնդեց ըսելով որ Զարին կողմէն կուգար. Պ. Կիրս նորէն մերժեց և դուռը գոցել տուաւ։ Յաջորդ օրը բացատրութիւն մը տեղի ունեցաւ կայսեր և նախարարին մէջտեղ, և Պ. Կիրս համարձակեցաւ իր տիրոջ ըսել սա գեղեցիկ խօսքերը. "Վեհափառ տէր, չպիտի յարգէիք զիս եթէ զինքն ընդունէի։„ Կը տեսնուի թէ "եղնիկը„ միշտ չ'դողար։

Զարին և նախարարին միջև գործի յարաբերութիւնները առաջուց կարգադրուած են. շաբաթը երկու անգամ, Պ. Կիրս համազգեստը կը հագնի և կայսեր դահլիճը կ'երթայ. հոն կը կարդայ դեսպաններէն եկած տեղեկագիրներն ինչպէս և իրեն ուղղուած բոլոր նամակները, անձնական ըլլան թէ ոչ։ Պ. Կիրս ջանադիր է իր տիրոջմէն գաղտնի բան մը չ'ունենալու, և պաշտօնագիրները, մինչև իսկ ամէնէն անկարևորները որք յաճախ անձնական հանգամանք ունին, կը ներկայացուին կայսերական քննութեան։

Պէտք է աւելցնել թէ Պ. Կիրս կատաղի աշխատող մըն է, հակառակ զինքը տանջող հիւանդութեան։ Առտուն կանուխ իր դահլիճն է և հոն կ'ընդունի այցելուները, երբեմն մինչև կէս գիշերէն երեք ժամ յետոյ. ո՛վ որ ներկայանայ՝ կ'ընդունուի, ինչ որ Ռուսերուն ըսել կուտայ թէ "Պ. Կիրսի տունը կը մըտցուի ջաղացքի մը պէս„։ Այս լափիչ գործունէութեան պատճառով նախարարն իր կեանքէն ջնջած է ու և է զբօսանք. երբեք չտեսնուիր թատրոնը կամ Նեվսքի Պրոսպէքտի վըբայ ։ Մինչեւ իսկ իր հիւանդութեան ամէնէն տանջող վայրկեաններուն, Պ. Կիրս անթացուցերով կ'երթայ իր գրասենեակն եւ փնդափեղկերը գոցել կուտայ որպէս զի դուրսը չը լսեն իր ցաւի աղաղակները։ Իր Քիւտալիս կատարած վերջին ուղեւորութիւնը բժիշկներուն բացարձակ հրամանին վրայ էր, որք ուզեցին քիչ մը հանգիստ տալ աշխատութենէ եւ հիւանդութենէ մաշած այդ մարմնին ։ Իր սաստած դարմանները վերջերս զգալապէս բարւոքած են իր առողջական վիճակը, եւ յուսալի է որ Ցարը պիտի կրնայ երկար ատեն պահել դեռ իր նախարարն որ ամէնուն յարգանքը կը վայելէ, այնպէս որ բարեկամ թէ թշնամի կը հարցնեն թէ ո՞վ պիտի կրնայ յաջորդել այդ աշխատողին որ գիտնական մըն է նաեւ, այդ դիւանագէտին որ գիտէ մնալ պարկեշտ մարդ։

ԱՐՏԱՔԻՆ ԼՈՒՐԵՐ

Պ. ԿԻՐՍ Ի ԲԱՐԻԶ

Ֆրանսայի արտաքին գործոց նախարար Պ. Ռիպօ եւ Պ. Կիրս ի Բարիզ կարեւոր տեսակցութիւն մը ունեցեր են ։ Լաւագոյն աղբիւրներէ առնուած տեղեկութեանց նայելով, ստոյգ կը նկատուի թէ տեսութեանց այդ փոխանակութիւնը, որ կը վերաբերի ի վաղուց սկզբամբ որոշուած պայմանադրութեանց որոց արտաքին հաստատութիւնն եղաւ Գրոնշդատի ցոյցը, պիտի յանգի Ֆրանքեւռուս համաձայնութեան նոր սերտութեան մը եւ խմբագրելու դիւանագիտական թուղթ մը որուն մանրամասն կէտերը քննուեր են երկու պետական մարդերէն ։

ԱՌԵՒՏՐԱԿԱՆ ԴԱՇՆԱԳԻՐՔ

Իտալիոյ եւ Աւստրիոյ առեւտրական դաշնագիրը կնքուեցաւ ի Միւնիխ ։ Այսպէս աւարտեցան Իտալիոյ, Գերմանիոյ եւ Աւստրիոյ միջեւ առեւտրական բանակցութիւնք ։ Իտալացի պատուիրակները Հռոմ դարձան ։

ՌՈՒՍԻԱ

Ռուսիոյ պաշտօնական բարձր ակումբներուն մէջ կ'ըսուի թէ Ցարը որոշեր է յառաջիկայ տարի փոխադարձ այցելութեան երթալ Վիլհէլմ կայսեր ի Պերլին, երբոր Գոբէնհակ երթայ ներկայ գտնուելու մայիս ամսուն Տանըմարքայի թագաւորին եւ թագուհիին արծաթեայ ամուսնութեան ։

—Թաշքէնտէ առնուած լուրերուն նայելով, սովատանջ գաւառներէն 13,000 ընտանիք Սիր-Տարիայի նահանգը պիտի երթան, եւ նոյնչափ ընտանիք ալ ճամբայ պիտի ելլեն յետոյ ։ Յանձնախումբ մը կազմուած է օգնութիւն հասցնելու այդ տարաբաղդներուն ։

ԱՆԳԼԻԱ

—Յայտնի է թէ ո՛րքան յամառութեամբ Անգլիացիք կը պահպանեն իրենց հինցած չափերը ։ Աշխարհիս բոլոր փաստերը չեն երբեք կարողացած համոզել զիրենք բարեփոխելու այդ չափերը։ Վերջերս սակայն, այնպիսի նկատողութիւն մը որուն առջեւ Անգլիացիք կը խոնարհին միշտ, շահերնին, բաւական ցնցած է իրենց յամառութիւնը ։ Այրէնի մէջ հրատարակուածին նայելով, Իտալիոյ եւ Ճափոնի հիւպատոսներէն եկած տեղեկագրեր կ'ըսեն թէ շատ մը գործեր զորս Անգլիացիք պիտի կարենային ընել այդ երկիրներու մէջ՝ կը կորսուին որովհետեւ տեղացիներուն անհասկնալի է անգլիական չափական դրութիւնը ։

Նոյնիմաստ տեղեկագիր մըն ալ եկած է Եգիպտոսէն ։ Անգլիական միութիւնք, կ'ըսէ տեղեկագիրը, [illegible] են Աղեքսանդրիոյ եւ Գահիրէի բնակիչներուն մեծամասնութեան որոց անգլիական տուներ իրենց ցուցակները կը ղրկեն ։ Մեդրական դրութիւնը ըստ օրինի ընդունուած ըլլալով Եգիպտոսի մէջ, հարկ է որ անգլիացի վաճառականք ընդունին զայն այս երկիրներուն հետ ։ Ահա ինչ որ կ'եզրակացնեն Եգիպտական հիւպատոսն եւ Այրէն շաբաթաթերթը ։ Առեւտրական կացութիւնը բաւական խանգարուած ըլլալու է, որպէս զի անգլիական թերթ մը զոհէ ազգային անձնասիրութիւնը ։

ՀՆԴԿԱՍՏԱՆ

Մոլեռանդութիւնը, հակառակ անգլիական ազդեցութեան եւ հրամանագրերուն, տակաւին կը տիրապետէ ի Հնդկաստան, այդ խորհրդաւոր երկիրը զոր աշխարհակալութիւնը չէ յաջողած երբեք կերպարանափոխել ։ Հիմա դարձեալ կը նշմարեն կրկնութիւնն անգութ սովորութեանց որոց դէմ 1867ին այնքան մարտնչեցաւ Լորտ Նէփիրի կառավարութիւնը, սովորութիւններ զորս խիզք կը պահեն դեռ Պրահմայի ազանդին հաւատարիմ մնացած քուրմերը ։

Անցեալ հոկտեմբեր 21ին, ի Շոլ վանտան, պզտիկ գիւղ մը հարաւային Հնդկաստանի մէջ, մեծ հանդէսով մարդազոհ մը ըրեր են՝ Զարին աստուածութեանց գայրոյթը ողոքելու համար ։ Ահաւասիկ ինչպէս կը կատարուի այդ մարդազոհը ։

Քուրմերէն միոյն ընտրած մարդ մը, մինչեւ մէջքը մերկ, կը բերուի տաճարին սեմին առջեւ ։ Զոհարարը, կլոր սայրով դանակով մը զինուած, կը մօտենայ յանկարծ զոհին եւ կռնակին վրայ, ողնաշարին երկու կողմը, կը բանայ խորին ճեղք մը որոց մէջ կը մխէ երկաթէ երկու ամուր կեռեր՝ որոց շնորհիւ մարդը կը կախուի կառքի մը վրայ հաստատուած ձողի մը բարձունքէն ։ Ամբողջ ժամ մը կառքը կը պտտցնէ փողոցներուն մէջ, անկից վանելու համար չար ոգիները, այդ տարաբաղդն որ ստոյկութեամբ կը տանի իր մարտիրոսութիւնը, որովհետեւ իրենց կամքով է որ հնդիկները կը կրեն այս բարբարոս տանջանքը ։

Երբոր մարդը կարենայ ճողոպրիլ, իրեն ներելի է երեք ամիս հաւատացեալներուն նուէրները խնդրել։ Այդ երեք ամսուան միջոցին, պահապան կարգուած է մարդազոհին գործածուած չուաններուն, կեռերուն եւ դանակին։

Ահա՛ ուր են Հնդկաստանի պրահմանները յամին շնորհաց 1891։

ԿՈՎԿԱՍԻ ՀԱՆՔԵՐԸ

Պաթումի Ֆրանսական հիւպատոս Պ. տը Պէրժըրաքի մէկ շատ կարեւոր տեղեկագրէն կը տեսնուի թէ Կովկասի մէջ կատարուած հանքերու խուզարկութիւնք շատ շահեկան արդիւնք տուած են ։ Թէպէտ այս խուզարկութիւնք հարեւանցի կատարուած են, սակայն երեւան բերած են պղնձի, արծաթախառն կապարի, զինկի, մանկանէզի, երկաթի եւ այլ հանածոյներ ։ Խուզարկութիւնք մասնաւորապէս կատարուած են Պաթումի շրջակայ գաւառներուն մէջ, ուր փոխադրութեան եւ աւուրչէքի դիւրութիւններ կը գտնուին՝ ճարտարական նոր ձեռնարկութեանց նպաստելու կարող ։

Պղնձի հանքը կը գտնուի Պաթումի մօտ Ճորոխի հովտին մէջ, նշանաւոր առատութեամբ, եւ շատ տեղերու վրայ երեւան բերուած է Ճորոխի եւ անոր օժանդակ գետակներուն բոլոր երկայնութեան մօտ ։ Եւ, ինչ որ մասնաւորապէս հետաքրքրական է, այդ ճամբուն վրայ կը տեսնուին պղնձի խարամներ (հալելէն յետոյ մնացած աղտ), բան մը որ ցոյց կուտայ թէ այդ մետաղը շահագործուեր է այդ երկրին մէջ հին ժամանակները ։ Այս հետքերուն վրայ խուզարկութեան եւ շահագործման բազմաթիւ ձեռնարկներ հիմնուած են, որոնց մէջէն քիչերը միայն նշանաւոր արդիւնք տուած են՝ կանոնաւոր եւ յարատեւ աշխատութիւններէ յետոյ ։

Տեղեկագիրն ի միջի այլոց կը նշանակէ Արդուինէ անդին Խոտ Էլիա գիւղին շրջակայները կատարուած խուզարկութիւնները, այնպիսի տեղ մը ուր առատութեամբ կը գտնուին ամէն տեսակ հանածոյներ եւ հին աշխատութեանց բազմաթիւ հետքեր որք հողին հարստութիւնը ցոյց կուտան ։ Շատ երակներ երեւան բերուած են եւ անոնցմէ միոյն մէջ խորերը կատարուած խուզարկութիւնք տեղ տեղ գտած են 1.50 մեդրէ աւելի թանձրութիւն ։

Զինկի եւ կապարի հանքերուն մէջ երկու մետաղները սերտ կերպով իրարու միացած կը գտնուին գրեթէ բոլոր գտնուած կէտերուն վրայ. զինկին աստիճանն է 50 առ հարիւր. կապարի հանածոյները շատ արծաթախառն չեն, սակայն հին աշխատութեանց մնացորդներուն մէջ շատ արծաթով խառն կապարի հանածոյներ գտնուած են ։

Մանկանէզի արտօնութիւններ խնդրուեր են վերջերս Պորճքայի եւ Արդուինի շրջակայները ։ Ծծումբը երեւան ելած է Մուրկուլի հովտին մէջ ։ Մարմարը կը գտնուի Որճօքի շրջակայները. տեսակը լաւ է, սեղմ, գոյները պէս պէս ։ Նիքէլի եւ գոպալդի բազմաթիւ նմոյշներ գտնուեր են Ճորոխի զանազան օժանդակներուն մօտ, ինչ որ ցոյց կուտայ թէ հանքեր կան որոց տեղը կարելի է գտնել յաջող խուզարկութիւններէ յետոյ ։

Եզրակացնելով, տեղեկագիրը կ'ըսէ թէ Ճորոխի աւազանը կը բովանդակէ մեծ հարստութիւններ դեռ չշահագործուած եւ թէ Պաթում քաղաքին կը վերապահէ նոր եւ կարեւոր օժանդակ մը ճարտարական եւ առեւտրական գործունէութեան ։ Ֆրանսայի հիւպատոսը կոչում կ'ընէ Ֆրանսայի ճարտարապետներուն եւ դրամատէրներուն, որք ի Կովկաս կրնան գտնել իրենց փորձառութեան եւ դրամական միջոցներուն օգտակար եւ արդիւնաւէտ կիրառութիւն, կանխելով Գերմանները եւ Անգլիացիները մեծագոյն ապագայ ունեցող հանքային շահագործումներու մէջ ։

Տեղեկագիրը կը նկատէ թէ Կովկաս օժտուած է անհուն հարստութիւններով եւ թէ ընդարձակ դաշտ մը կը բանայ ձեռնհաս մարդերու գիտական, առեւտրական եւ ճարտարական գործունէութեան ։

ԱԶԳԱՅԻՆ ԿԵԱՆՔԸ

ՏԵՍԱԿՑՈՒԹԻՒՆ

Երէկ ժամը 5 ին արքունի Պալատէն Թիկնապահ մը ի Պատրիարքարան գալով տեսակցութիւն ունեցաւ Ս. Պատրիարք Հօր հետ ։ Յետ այն տեսակցութեան Ն. Սրբազնութիւնը մեկնեցաւ ի Ղալաթիա, նախագահելու համար Քաղ. Ժողովի նիստին ։

ՔԱՂ. ԺՈՂՈՎ

Ա. Հիւանդանոցի Հոգաբարձութիւնը հրաժարական տուած ըլլալով, ժողովը նկատողութեան առաւ նոյն Հոգաբարձութեան անձնուէր ծառայութիւններն յօգուտ նոյն բարեպաշտական հաստատութեանց, մերժեց այն հրաժարականն, եւ Ս. Պատրիարք Հօր յանձնեց համոզել Հոգաբարձութիւնն ազգասիրաբար ստանձնել իր պաշտօնն. մերժեց նաեւ Նորընտիր երեք բժիշկ անդամոց հրաժարականն ։

Բ. Բերայի Թաղ. խորհուրդն հաւաքաբար իր հրաժարականը մատուցանելով խնդրած էր իր յաջորդին ընտրութեան համար կարեւորն անօրինել ընդ փոյթ ։ Սոյնը բերանացի ալ կրկնեց Թաղ. խորհուրդը ներկայանալով առ Քաղ. Ժողովն ։

Քաղ. Ժողովն յիշեալ խորհրդին պաշտօնավարութեան շարունակութիւնն օգտակար դատելով մերժեց հրաժարականն եւ հրաւիրեց զայն վերստանձնել իր պաշտօնն ։ Սակայն Թաղ. Խորհուրդն անդրդուելի մնալով իր հրաժարման վրայ, պնդեց որ իր յաջորդին ընտրութիւնը որոշուի ։ Ժողովը նկատելով որ Բերայի Թաղը վերջին հրդեհէն ի վեր բացառիկ կացութիւն մը ստացած եւ այս պատճառաւ ժամանակին Ազգ. Վարչութիւնն Թաղային մատակարարութեան համար մասնաւոր դրութիւն մը սահմանած էր ըստ պահանջման Թաղին պիտոյից եւ հանգամանաց, եւ այս դրութեան գործադրութեամբը կարեւոր արդիւնքներ ձեռք բերուած են, եւ նկատելով որ Բերայի Թաղը տակաւին իր հրկիզեալ զանազան շէնքերու կառուցման, իր հաստատութեանց մատակարարութեան եւ բարգաւաճման, նմանից կանոնաւոր անտեսութեան եւ փոխառութեանց հատուցման համար կը կարօտի դեռ մասնաւոր խնամոց, հարկ դատեց նախապէս նոյն իսկ Բերայի մէջ գտնուող պատուաւոր ազգայնոց կարծիքն առնել եւ յետ այնորիկ պարտ ու պատշաճ որոշում մը տալ, այս մասին հետեւաբար որոշեց յանձնարարել Ս. Եկեղեցւոյ քարոզչին ի խորհրդակցութիւն հրաւիրել գլխաւոր Թաղեցիներն ու այս մասին անոնց կարծիքն ալ առնելով յայտագրել, որպէս զի յետ այնորիկ անօրինէ զարժանն ։ Ժողովն ատենապետ պէյին յանձնեց ներկայ գտնուիլ այն խորհրդակցութեան ։

Գ. Ս. Պատրիարքը Ժողովին ներկայացուց իր մասնաւոր անօրինութեանց տեղեկագիրն զոր Ժողովն հաճութեամբ ընդունեց ։

Դ. Կտակաց Հոգաբարձութեան առաջարկութեան վրայ որոշուեցաւ պաշտօնական յայտարարութեամբ մը հրաւէր կարդալ Ժողովրդեան, հետեւիլ նախնեաց օրինակին եւ բարեգործական նուիրատուութեամբք, մանաւանդ վագֆներ հաստատելով նպաստել Ազգ. կրօնական եւ բարեգործական հաստատութեանց զարգացման եւ պայծառութեան ։

Ժողովն զբաղեցաւ նաեւ յարաբերական խնդիրներով։

ՏՆՏԵՍԱԿԱՆ ԽՈՐՀՈՒՐԴ

Տնտես. Խորհուրդն ի նիստ գումարեցաւ երէկ ի խորհրդարանի Ղալաթիոյ եւ զբաղեցաւ ի միջի այլոց մայրաքաղաքիս եկեղեցեաց հաշուական եւ կտակային խնդրովք եւ որոշեց յաջորդ նստին զբաղիլ Կեդր. սնտուկի ելմտացոյցի պատրաստութեամբ։

Առաջիկայ նիստը տեղի պիտի ունենայ գալ չորեքշաբթի ի Պատրիարքարան։

ՀՐԱԺԱՐԱԳԻՐ
ՀԻՒԱՆԴԱՆՈՑԻ ՀՈԳԱԲԱՐՁՈՒԹԵԱՆ

Ամենապատիւ Ս. Պատրիարք Հայր,
Նախագահ Ազգային Վարչութեան
Պատկառելի Քաղաքական Ժողովոյ.

Բարձրաշնորհ Ս. Պատրիարք Հայր

Ստորագրեալ Հոգաբարձութիւնս Ազգային Հիւանդանոցի, որ պաշտօն ընդունած էինք 1878 նոյեմ. 16ին, եօթնեկիս մէջ բոլորելով տասներեքամեայ պաշտօնավարութեան անսովոր կերպիւ յոգնեցուցիչ շրջան մը, կուզանք մատուցանել մեր վերջնական հրաժարական, բաւ համարելով ինչ որ ազգային այս մեծ հաստատութեան բարեկեցութեան համար կըրցինք մերովսանն ընել տարիներու այս երկար շարքին մէջ, եւ չունենալով ա եւ է մասնաւոր շարժառիթ աւելի եւս երկարաձգելու այս պաշտօնավարութիւն, մանաւանդ ներկայ հանգամանաց մէջ, որոց մեր վրայ գործած տպաւորութիւնը նախորդ գրութեամբ մը պատայայտած ենք արդէն ։

Ուստի, կը խնդրենք Պատկառելի Վարչութենէդ որ փոխանակ Հոգաբարձութեանս պակասաւոր անդամոց միայն տեղը լեցնելու, առաջին պատեհութեամբ շնորհ ընէ ի նորոյ կազմել ամբողջ Հոգաբարձութիւն մը, եւ զմեզ արձակէ այս ծանրատաղտուկ պաշտօնէն, զոր կը հաւատանք մեր խղճին համեմատ վարած եւ ազգային վստահութիւնն արդարացուցած ըլլալ ։

Այս նկատմամբ պարտ կը համարինք յիշել թէ մեր պաշտօնավարութեան ըսկիզբէն ի վեր ամեն հաշիւք եւ արձանագրութիւնք կանոնաւորապէս բռնուած եւ Ազգ. Վարչութեան Տնտեսական Խորհըր-

---

ԹԵՐԹՕՆ «ՀԱՅՐԵՆԻՔ»Ի (45)

ԺԻՒԼ ՍԱՆՏՕ

ՄԱՐԻԱՆՆԱ

Եւ հեռացաւ, առանց թողլով Մարիաննային որ արգիլէ իրեն մեկնիլ, հեռացաւ առանց անոր ձեռքն համբուրելու ։

—Ա՛հ, տիկին, ի՛նչ կայ նորէն, ըսաւ Մարիէթ ներս մտնելով յուզուած. Պ. Հանրին դիմացս ելաւ եւ լալով զիս գրկեց ։

—Կը մեկնի, կ'երթայ, կը լքանէ զմեզ, գոչեց յուսահատութեամբ Մարիաննա, կ'երթայ, եւ առանց ցաւ յայտնելու, առանց վերադարձի խոստում տալու. Աստուա՛ծ իմ, ի՛նչ ըրինք իրեն ։

Մարիաննա լալով անցուց այն օրը. անցեալին յիշատակները, ներկային տխրութիւնն եւ ապագային անստուգութիւնն իր սիրտը կը պատռէին ։ Իրիկուան դէմ պատուհանը բացաւ եւ Հանրիի սենեակը դիտեց, տեսնելու համար թէ լոյս պիտի վառէր անոր պատուհանը. Հանրի մեկնա՞ծ էր արդեօք ։ Երկար ատեն սպասեց. վերջապէս լոյսը վառեցաւ եւ իր հոգին եկաւ թափանցել ։

Հանրի, Մարիաննայէն բաժնուելէ յետոյ, փողոցներուն ու քարափներուն վրայ պտըտած էր ։ Սենեակը դառնալով, տափակ ու քառակուսի տուփէ մը երկու ատրճանակ հանեց, փորձեց զանոնք եւ սեղանին վրայ դրաւ ։

Նամակ մը գրեց հօրը, ցուրտ բայց յարգալից նամակ մը, որուն մէջ կ'ըսէր թէ բան մը չունենալով այլ եւս ընելու այս աշխարհիս վրայ, կ'ուզէր իր մօրը քով երթալ ։ Պիւսիին բան մը չը գրեց ։ Մարիաննային ուղղեալ նամակ մը սկսաւ, որուն մէջ իր ամբողջ հոգին դրաւ, բայց մտածեց թէ զինքն սպաննող գաղտնիքն իրեն հետ թաղել լաւագոյն էր, եւ անաւարտ թողուց նամակը ։

Պատուհանը բացաւ. խոնաւ եւ ցուրտ օդը գլուխն հանդարտեցուց ։ Երկարօրէն դիտեց տիկին տը Պէյնաւլի բնակարանը, որուն պատուհանները կը փայլէին լուսաւոր ։ Ժամերը կ'անցնէին, յանկարծ ձեռքն առաւ ատրճանակներէն մին եւ անոր բերանը ճակտին փակցուց. մահուան այդ առաջին համբոյրին իր ամբողջ արիւնը գլուխը ցատկեց եւ սոսկմամբ նետեց զէնքը ։ Նոյն վայրկենին, կարծեց լսել արագ ոտնաձայն մը սանդուղին վրայ ։ Ցիմար յոյս մը ունեցաւ. դուռը բացաւ նայեցաւ. ոչ ո՛ք...

—Ա՛հ, վատ եմ, ըսաւ, վատ եմ, ոչ ապրիլ գիտցայ, ոչ ալ գիտեմ մեռնիլ։

Անգամ մըն ալ տիկին տը Պէյնաւլի բնակարանին նայեցաւ, լոյսերը մարած էին.- կը քնանայ ըսաւ Հանրի, ես ալ պիտի քնանամ, աւելի խոր քնով ։ Ես չէի քնանար երբ դուն մեռնիլ կ'ուզէիր ։

Այս խօսքին վրայ սենեակին դուռը բացուեցաւ եւ կին մը մտաւ ներս, դողդոջուն, հերարձակ. հագուստները խառն ի խուռն էին, անձրեւը կը վազէր վերարկուին վրայէն։ Մէկ նայուածքով կինն ամէն բան հասկցաւ ։ Գնաց մօտեցաւ այն սեղանին որուն վրայ Հանրի նետած էր իր զէնքը. անաւարտ նամակն ալ առաւ եւ կարդաց զայն ։ Ապա, դէպ ի երիտասարդն յառաջացաւ, որ իրեն կը նայէր խելայեղ, եւ բազուկներն անոր վիզը փաթթելով, աչքերն արտասուաթոր եւ շրթունքը դողդոջուն.

—Հիմայ կ'ուզե՞ս մեռնիլ, ըսաւ ։

* * *

ԳԼՈՒԽ ԺԸ.

Իրենց սէրը շատ սուրբ ու քաղցր եղաւ։ Առաջին օրերը կատարեալ գինովութեան մը մէջ անցան։

—Ա՛հ, ես գիտէի, կ'ըսէր Մարիաննա խօլ յափշտակութեամբ մը, ես գիտէի թէ դու գոյութիւն ունէիր, սիրեցեալ հոգի զոր գուշակած էր իմ հոգիս, թէ իմ երազներէս դուրս ալ գոյութիւն ունէիր, ո՛վ երջանկութիւն զոր գտայ վերջապէս ։

Եւ երկուքն ալ կը յիշէին անցեալ օրերը. Հանրի իր սրտին պատմութիւնը կ'ընէր, ինչ որ զգացած էր այն վայրկեանէն սկսեալ ուր տեսած էր Մարիաննան առաջին անգամ մինչեւ այն վայրկեանն ուր, յուսահատ, մեռնիլ ուզած էր ։ Եւ Մարիաննա չէր յագենար անոր մտիկ ընելով ։

—Կ'ուզէիր մեռնի՞լ, կ'ըսէր, երջանկութենէ յոյսդ կտրա՞ծ էիր, տղա՛յ. եւ կ'ուզէիր մեռնիլ, իմ վրդովումս ու լռութիւնս ձեզի բան մը չէի՞ն ըսած ։ Ո՛հ, թող անոնք մեռնին որք իրենց սիրոյն փոխարէն սէր չեն գտներ ։ Դուն ապրէ, Հանրի, եւ եթէ իրաւ է թէ սէրը կը բաւէ քու բաղձանքներուդ, ուրախացիր, որովհետեւ գեղեցիկ պիտի ըլլայ կեանքդ ։

Եւ իրենց օրերը կ'անցնէին այն ամէն բանի մոռացութեան մէջ որ սիրահարներու միայն ծանօթ է ։ Իրենց կեանքերն ալ ընդ հուպ իրենց հոգիներուն պէս իրարու խառնուեցան ։ Սակայն ի զուր Մարիաննա իր սիրտը երիտասարդացած կը կարծէր, հաւատքը մեռած էր իր հոգւոյն մէջ՝. զայն վերստին վառելու համար իր ըրած բոլոր ջանքերուն հակառակ, կը զգար կրծող տարակոյսն որ իր ուրախութեան մէջ կը սողոսկէր եւ անոր հիմը կը փորէր ։ Վհատութեան եւ սարսափի ժամեր ունէր ուր անցեալն ապագան գուշակել կուտար իրեն, ուր իր տկարացած յափշտակութիւնը տրտմօրէն իր թեւերը կը ծալլէր ։ Ոչ եւս էր այն ժամանակն ուր անյագօրէն կը խմէր երջանկութեան աղբիւրէն առանց խորհելու թէ կրնար նա չորնալ ։ Ժօռժ իր հոգւոյն մէջ վստահութիւնն սպաննած, էր այդ ծաղիկն որ մէկ անգամ կը բուսնի ։ Փորձառութեան դառնահամ պտուղներն արդէն կը քաղէր ։

—Կը սիրե՞ս զիս, կ'ըսէր երբեմն Հանրիին սիրավառ մելամաղձութեամբ մը .

դոյն կողմէ վաւերացուած լինելով, մինչեւ 1887 Թուականը մամուլոր Տեղեկագրերով Պատ. Վարչութեանդ մատուցուած եւ հրատարակութեան տրուած են, ու դեռ եւս չհրատարակուած հաշիւներն ալ մեր տումարներէն կրնան ստուգուիլ, եւ որոշ հասկցուիլ հաստատութեանս մատակարարական վիճակը, զոր կը թողունք բաց ամենայնի աւելի անպարտ եւ ամէն տեսակ կայքերն ու գոյքերն աւելի ճոխ, աւելի նոր եւ աւելի արժէքաւոր, քան ինչ որ մեզ յանձնուած էր 1878 նոյմ.ին։

Պատսպարեալներն եւս ամէն ժամանակէ աւելի բազմաթիւ կը թողունք, այն պատսպարեալները զորս մեր ընտանեաց անդամները պէս սիրեցինք եւ «Ազգին Տունն» ալ՝ մեր տուն պէս։ Շնորհիւ Պետական պարէնին եւ ազգային առատաձեռնութեան, խնամեցինք այս հաստատութիւնը՝ չատ անգամ անտես ընելով մեր անձնական առողջութիւնն եւ մեր անհատական գործերն։ Եւ արդ, երբ կուգանք հրաժեշտ առնուլ վերջնապէս՝ փափաքելով աւելի կարող ձեռքերու յանձնուած տեսնել այս դժուարին մատակարարութեան գործը, պէտք չունինք հաւաստել Պատկառելի Վարչութեանդ թէ առանձինն ալ պիտի չզգուշինք հոգածու լինելէ այս բազմակարօտ հաստատութեան պիտոյից, եւ իբրեւ հայ անհատներ՝ նիւթական ձեռնտուութեան մեր անձնական պարտաւորութեան պիտի չթերանանք նաեւ յապագային։

Ուստի, աղաչելով որ ի սէր Հիւանդանոցի բարօրութեան՝ չյապաղի Նոր Հոգաբարձութեան կազմութիւնն, եւ մատուցանելով մեր որդիական մեծարանաց հաւաստիքն։

Մնամք
Ամենապատուութեանդ խոնարհ որդիք
Հրեշտակապետ Հոգաբարձութիւն Հիւանդանոցի
ՄԻՔԱՅԷԼ ՅԱԿՈԲԵԱՆ
ՏԻԳՐԱՆ ԿԻՒՄԻՒՇԿԷՐՏԱՆ
ՊԱՏՐԻԿ ԿԻՒԼՊԷՆԿԵԱՆ

ԷՋՄԻԱԾՆԻ ԿԱԹՈՂԻԿՈՍՈՒԹԻՒՆԸ

Վիեննայի Բոլ Գորեսփոնտենց թերթը կը հրատարակէ Պոլսէն թղթակցութիւն մը յորում ի միջի այլոց կը խօսի կաթողիկոսական ընտրելիներու վրայ, եւ կը յիշատակէ այնպիսի ընտրելիներ ալ զորս Կաթողիկոսական գահուն վրայ տեսնել ոչ ոք մտքէն անցուցած է։

ՆԱՄԱԿԱՏՈՒՓ

ՅԱԿՈԲ ՊԱՐՈՆԵԱՆ

Մեր բարեկամներէն մին Յակոբ Պարոնեանի կեանքն ու գործերն ուսումնասիրելով աշխատութիւն մը կը պատրաստէ հանգուցեալ երգիծաբանին վրայ։ Այդ աշխատութեան համար պէտք ունենալով Եփրատի եւ Փորոսի հաւաքածոյներու, կը խնդրէ որ խմբագրութեանս իմաց տրուի թէ ուր կարելի է գտնել այդ թերթերէն, գանոնք կարդալ եւ ետ դարձնելու համար, ի հարկին վարձք ալ վճարելով։

Գինալը կղզիէն մեզ կը գրեն.

Կղզւոյս Թաղ. Խորհուրդը գրեթէ լուծեալ վիճակի մէջ է. Եկեղեցւոյ եւ վարժարանի մատակարարութիւնը մէկ անձի ձեռք մնացած է։

Կը խնդրուի որ Ս. Գաբրիէլ Հայրն հաճի ուշադրութեան առնուլ այս կէտ։

ԴՐԱՄԱԿԱՆ ԿԱՑՈՒԹԻՒՆԸ

Երկուշաբթի օր Լոնտոնի հրապարակը ամուր էր եւ օսմանեան թուղթերը հարիւրին մէկ գրեթէ վրայ դրած էին։ Եգիպտական փոնտերն հարիւրին մէկ քառորդ գրեթէ վրայ կը դնէին։ Ռուսական թուղթերն, հաստատուն ի Լոնտոն, կկյնային ի Պերլին, ուր աղէկ բռնուած էին օսմ. թուղթեր. բացի Իւնիֆիէներէն, որք կ՚իյնային ինչպէս նաեւ ի Վիեննա եւ ի Բարիզ։ Ֆրանսական հրապարակը վերջին ատեններս ցոյց տուածէն աւելի կենդանութիւն ունէր։ Թուղթերու գիները բռնուեր են պաշտօնական պօրսային մէջ, եւ չորունակեր են լուռուլ իրիկուան պզտիկ պօրսային մէջ։ Պանքայներու բաժնէթուղթերը աւելի բռնուած էին եւ իտալական ու սպանիական ռանթները 1/4էն 3/8 վրայ կը դնէին. Այս բարձրացումը մեծ կարեւորութիւն չունի, բայց ուշադրութեան արժանի է որ ամբողջ օրը պահուեր է։

ՂԱԼԱԹԻՈՅ ՊՈՐՍԱ

(13 Նոյմ.)

ԸՆԹԱՑՔ ՓՈԽԱՆԱԿԱԳՐՈՑ

Երեք ամիս Լոնտրայի վրայ	109 5/8
» » Բարիզի վրայ	22 95

ՔՈՆՍՕԼԻՏԷ

Երէկ առտու բացուեցաւ	18 26
Երէկ երեկոյ գոցուեցաւ	18 24

ԹԱՀՎԻԼԱԹԸ ՕՍՄԱՆԻԷ

Երէկ իրիկուն	68 12

ԸՆԹԱՑՔ ԱՐԺԷԹՂԹՈՑ

Փոխառութիւն Սէրի A.	41 3/4
» » B.	21 3/4
» » C.	18 5/8

ԲԱԺՆԷՏՈՄՍՔ

Րումէլի երկաթուղի	Ֆր.	56 3/4
Թրամուէյ	ոսկի	5 72 1/2
Ռէժի	»	14 24

ԸՆԹԱՑՔ ԴՐԱՄՈՑ

Օսմ. Ոսկի	100	20 Ֆրանգ	87 28
Մէճիտ	107 08	Անգղ. Ոսկի	110 18
Պէշլիք	101 20	Մարք Գեր. Ոս.	106 30
Մէթալիք	98 —	Իմբէրիալ	90 —
Թասֆիյէ	21 20	Ֆլորին	51 12
Տկս. Ղլ. Սկր.նի	7	Րուպլի Թուղթ	9 55

ՆԵՐՔԻՆ ԼՈՒՐԵՐ

Օսմանեան պատուիրակութիւնն որ Վեհ. Սուլթանի կողմէ ղրկուած էր ի Լիվատիա՝ եւ հոն հասած էր կիրակի իրիկուն, երկուշաբթի օր ընդունուեր է կայսրէն մեծ պատուով, եւ իրիկունը ներկայ գտնուեր է կայսերական պալատան մէջ տրուած ճաշկերոյթին։

—Կ. Պոլսոյ Սերպիական նոր դեսպան Գ. Սավա Կրուիչ երեքշաբթի օր Վեհ. Սուլթանին ներկայանալով մատոյց իր յանձնարարագիրը։

—Տոմբոնէ իշխանն եւ իր եղբօրորդին, Սիամի Թագաւորին զաւակը, կ՚այցելեն զանազան պաշտօնատուններ եւ Կ. Պոլսոյ նշանաւոր վայրերը։ Նախընթաց օրն թէ՛ իրենց եւ թէ՛ իրենց հետեւորդներուն լուսանկարներն հանել տուին Ապտուլլահ եղբարց։

—Ալպանի խռովութիւնը։ Բոսնայէն կը հեռագրեն թէ այդ գաւառի Եաքովա քաղաքին մէջ ալ հարկ եղած ձեռնարկները կը կատարուին որպէս զի հաշտութիւն գոյանայ այն Ալպանիայի ընտանիքներու միջեւ որք իրարու հետ գժտուած են ատրճանի խնդիրներով։

—Շաքարի եւ ալքոլի գործարան. — Ֆրանսացի դրամատէրներու խումբ մը որ իր տրամադրութեան ներքեւ ունի 8,000,000 ֆրանք, պայման կնքած է Կայս. կառավարութեան հետ շաքարի եւ ալքօլի մեծ գործարան մը հաստատելու ի Չիթլիք Եըլի Քէօյի։

Միեւնոյն ժամանակ Եըլի-Քէօյի մէջ մսավաճառներու համար ՚ արջառ պիտի պարարեն։

—Տերքոսի ջրի ընկերութիւնը որոշեր է Պոլիս բերել Քանաէրէ լճին ջուրերն. այդ լիճ Տէրքոսէն 35 քիլօմէդրօ հեռու է։ Այս ձեռնարկի համար 10,000,000 ֆրանք ծախս կ՚երթայ, եւ բաժնէտէարք պիտի վճարեն այս գումարը։

Հարկ եղած խողովակներն ապսպրուած են եւ քիչ ատենէն պիտի հասնին. կ՚ըսուի թէ Տէրքոս բոլորովին պիտի թողուի եւ ամէն ինչ որ հոն կը գտնուի պիտի փոխադրուի ի Քանաէրէ։

—Իզմիտի շոգենաւերը. — Սեմաֆորը կը հաղորդէ թէ Իզմիտ գնացող եկող շոգենաւերը երեք շաբաթէ ի վեր ոչ գնացած եւ ոչ ալ վերադարձած ժամանակնին Եալովա չեն հանդիպած։

Պաշտօնեայք ճամբորդներէն 15 դահեկան կառնեն եղեր Եալովայի տոմսակ տալով, սակայն փոխանակ Եալովայի ի Տարըճա կը հանեն եղեր զանոնք. Տարըճայի տոմսակներն 8 ղրուշ են։

—Կայսերական բանակը. — Պահեստի բանակին զօրագնդոց վերակազմութեան համար նախապէս պատրաստուած ծրագիրը գործադրութեան պիտի դրուի, հրամանաւ Վեհ. Սուլթանին։

—Ծովային Օսման ընկերութիւնը որ Թերսհանէի հսկողութեան ներքեւ է որոշած է գնել երկու նոր շոգենաւեր ծովային ուղեւորութեան համար։

—Օսմ. բժշկական պատմութիւնը. — Վեհ. Սուլթանին հրամանաւ եւ բժշկական Ընկերութեան առաջարկին վրայ Տքթ. Շէրէֆէտտին էֆէնտիի յանձնարարուեցաւ գրել օսմանեան բժշկութեան պատմութիւնը։

—Բանտերու կացութիւնը քննելու պաշտօն ունեցող յանձնախումբը իր աշխատութիւնները վերջացուցած է եւ իր տեղեկագիրը մատուցեր է Վեհ. Սուլթանին։

—Լուտֆիւ Ճէլիլ զրահաւորը կատարելապէս վերանորոգուած ըլլալով նաւարանին մէջ, զետեղուեր է նեղուցին բերանը։

—Ճերիտէի Պահրիյէ. — Բարիզի մէջ ի Շան-տը-Մարս կազմակերպեալ տպագրական համազգային ցուցահանդէսը որոշեր է արոյրէ շքադրամ տալ ծովային նախարարութեան պաշտօնական Ճերիտէի Պահրիյէ թերթին։

—Կ. Պոլսոյ Ջրամբարներու նորոգութիւնը պիտի սկսին մօտերս։ Հարկ եղած քննութիւններն արդէն կատարած են ձեռնհաս իշխանութեան պաշտօնեայք։

—Եէմէն նոյմ. 7 Թուականաւ հեռագիր մը կը ծանուցանէ թէ Միրիւիվա Իսմայիլ բաշա, իր զօրքերով ժամանեք է Ապ գաւառակի Հաւհադարա տեղը ուր ժողովուրդն իր հաւատարմութիւնն յայտներ է բարեմաղթութիւններ ընելով վասն Վեհ. Սուլթանին։ Բարեկարգութիւնը վերահաստատուեր է յԱպ եւ ի Բրինի. Մեհնաւի ելուզակները ի փախուստ են։

Միւս կողմէ զօրավար Ալի բաշա գրաւուեր է ամուր դիրք մը որ կը գտնուէր Հաշիտ վեց եօթը հարիւր յեղուզակներու ձեռքը։ Ժողովուրդը խմբովին եկեր հնազանդութիւն յայտներ է։

Թաղի կառավարիչը կը հեռագրէ նոյն Թուականով թէ օսմանեան զօրաց հրամանատարը շնորհիւ Վեհ. Սուլթանին առանց ո եւ է դէպքի ժամաներ է Դաթիյէ գաւառակը։ Տեղւոյն կառավարական ու մաքսատան պաշտօնեաները փոխադրուեր են իրենց պաշտօնավայրերն եւ բարեմաղթութիւնք կատարուեր են վասն կենաց Վեհ. Սուլթանին։

—Կամիլ իշխանին որդին Ֆուատ իշխանը հիւանդ ըլլալով, Վեհ. Սուլթանը տեղեկութիւն առնել տուեր է անոր առողջութեանը վրայ։

—Կայսերական բժշկական վարժարանին իններորդ տարւոյ (հիւանդանոցի կարգ) քննութեանց արդիւնքէն կը տեսնուի թէ դասին մէջ առաջին հանդիսացեր է Լեւոն էֆ. Համամճեան։

—Բ. Զօրաբանակ. — Վեհ. Սուլթանն հրամայած է որ ձմրան բուրդէ բաճկոնակներ շինուին Աղրիանուպոլսոյ զօրաբանակին համար, եւ նահանգին հասոյթներէն աւելցած մասէն 20,000 ոսկի յատկանայ, նոյն զօրաբանակին զանազան պէտքերուն եւ զինուորականաց որբերուն ու այրիներուն տրուելու համար։

ՀԵՌԱԳԻՐԵՐ

Մարսէյլ, 25 Նոյեմբեր

Էքսի արքեպիսկոպոսը 3,000 ֆրանք տուգանքի դատապարտուեցաւ։

Պէրլին, 24 Նոյմ.

Վիլհէլմ կայսրն այս առաւօտ Թագաւորական պալատին մէջ ընդունեց Գ. Կիրսը։

Բարիզ, 24 Նոյմ.

Անգլիոյ Բարիզի դեսպանն, լորտ Լայթըն մեռաւ այս առաւօտ։

ԴԷՍ ՈՒ ԴԷՆ

ՏԱՍՆԵՐԵՔՆԵՐՈՒ ԱԿՈՒՄԲԸ. Ի Լոնտոն բազմաթիւ արտակարգ ակումբներ կան, բայց տեսակին մէջ օրինակ համարուելու արժանի է Տասներեքներու Ակումբն, որուն ամսական երկրորդ ընթրիքը տեղի ունեցաւ նախընթաց ուրբաթ օր։ Այս ակումբին անդամները կը կռուին ո՛չ միայն սեղանի վրայ տասներեք հոգի չունենալու աւելորդապաշտութեան, այլ ուրիշ ամէն աւելորդապաշտութեանց դէմ։ Խընջոյքին սրահը մտնելէ առաջ, կոչնականները պարանին սանդուղի մը տակէն անցնիլ. սեղաններուն վրայ, ուր տասներեք հոգիի համար սպաս կայ, դանակներն եւ պատառաքաղները խաչաձեւ դրուած են. կոչնականները պարտաւոր են աղ թափել ծածկոցին վրայ. կիներն իբր զարդ կը կրեն սիրամարգի փետուրներ. եւ երբ իրարու ձեռք կը սեղմեն, կանոնը կը պահանջէ որ երեք անդամներ մէկէն իրարու ձեռք տան, որպէս զի խաչաձեւ ըլլան։ Կերակուրին ցանկը կը բաղկանայ տասներեք տեսակէ.

Ապուր
Օձի լեզու. — Սարսափած խոզ
Ձուկ
Պողպատ՝ ուրբաթի համեմունքով
Եղջերու՝ տասներեքեան համեմունքով
«Անդունդ»
Հորթի կողիկ Լիպալուսինեան
Խորտիկ
Հաւ՝ Սեւ կատուեան
Խոզի սպուխտ՝ սատանայի համեմունքով
Ոչխար՝ ագռաւի համեմունքով
Եզի միս՝ պայթի համեմունքով
«Անդունդ»
Կարկանդակ ուրուականի.—Դորախ դանդող.—Անուշեղէն սանդուղաձեւ.— Զամչարակ կախարդական

Այս տարօրինակ Ակումբին հիմնադիրն է Գ. Ու. Պլէնչ եւ հացկերոյթին նախագահն էր Միջնաքաղաքին ատենակալ Գ. Ֆոսթըր. Անգլիացի մեծանուն դերասան Իրվինկ անդամ է այս Ակումբին։

ՉԻԿԱԿՈՅԻ ԱՐՈՒԵՍՏԱՀԱՆԴԷՍԻՆ համար, մարդկային խելապատակին ամէնէն արտակարգ յղացումներն օրուան խնդիր են։ Մեծ եւ տարօրինակ, ահա Եանքիներուն նշանաբանը։ Հիմա Արուեստահանդէսին համար կը շինեն աղիւսէ նաւ մը եւ չոքոլայէ չմինէներ։ Վերջերս գումարուեցաւ զանազան նահանգներուն պատուիրակներու համաժողով մը՝ իւրաքանչիւրին ցուցահանդէսը կարգի կանոնի դնելու համար, քանի որ ամէնքն ալ խելքէ մաքէ դուրս բաներ կը պահանջեն։ Իտահոյի նահանգը կ՚ուզէ 10,000 ոտք տեղ գրաւել եւ իր ցուցահանդէսը կազմակերպել հողին տակը, ըսելով թէ հանքերու չահագործումն իր մասնագիտութիւնը կը կազմէ։ Ֆլորիտայի նահանգը կ՚առաջարկէ իր արտադրութիւնները ի ցոյց դնել շէնքի մը մէջ որ ի Սէնդ-Օկիւսդէն՝ Մարիոն անուանով հանրածանօթ ըսպանիական հին բերդին կատարեալ ընդօրինակութիւնը պիտի ըլլայ։ Բերդին փոսերը պիտի ունենան լճակի, չաքարեղէգի, բամբակի արտեր եւ, նեբոյը, նարընջենիի, կիտրոնի, հնդիկ տանձիի եւ քոքոյի ծառերու պուրակներ։ Էտիսըն միմիայն իրեն համար կը պահանջէ ելեկտրականութեան յատկացած տեղին մէկ երրորդը։ Արուեստահանդէսին անօրէնն արտօնութիւն տուեր է պատուիրակներ ղրկելու ի Սպանիա, Իտալիա, Ցեւնաստան, Ռումանիա, Սերպիա, Պուլկարիա եւ Մեքսիկա, որովհետեւ օտար երկիրները փութկոտութիւն չ՚են ցուցներ Արուեստահանդէսին մասնակցելու։ Մրցանակներուն եւ մետալներուն արժէքը որոշուեր է մէկ միլիոն տոլար, եւ ի Բարիզ ու Պերլին պաշտօնական գործակալութիւններ ունենալու գաղափարէն ետ կեցեր են։

Արուեստահանդէսին մէջ պիտի լսուի բուրգի ձեւով շարուած չորս հարիւր դաշնամուրներու նուագախումբ մը, զոր միակ դաշնակահար մը պիտի նուագէ։ Ելեկտրական մեքենայներու շնորհիւ, այդ չորս հարիւր դաշնամուրները ամէնքը միասին պիտի հնչեն։

ՏՔԹ. ՅԱՐՈՒԹԻՒՆ ՓԱՇԱԵԱՆ

Պարտ անձին կը համարի ծանուցանել թէ ի գիւրութիւն իւր յաճախորդաց կեդրոնատեղի մը հաստատած է, ի Պազճէքարու մաքսատան ճիշդ դիմաց 39 թիւ, վերի յարկ, ուր կը գտնուի ամեն օր բաց ի Կիւրակէ 7-9 (Ը. Թ.) 10—20

ԱԶԴ

Ատա-Բազարի Ս. Կարապետ Թաղին համար կուզուի դաստատու մը որ հմուտ ըլլայ պատմութեան եւ միանգամայն Աշխարհագրութեան։

Դոհացուցիչ ամսական։ 5—6

ՏՊԱԳՐՈՒԹԻՒՆ Թ. ՍԱՆՃԱԳՃԵԱՆ
Մեծ Փողոց Բերայ, Հալէպ Չարշը

ա՞հ, այո, դու կը սիրես զիս, չա՛տ կը սիրես։ Սէրդ բարիք մը, երկնային օրհնութիւն մըն է ինձ համար։ Բայց, կը հաւատա՞ս, վայրկեաններ կան յորս կ՚ուզեմ մեռնիլ, մեռնիլ գիտնալով որ կը սիրես զիս, թաղուիլ քու սիրոյդ մէջ դեռ զայն չկորսնցուցած։ Զգիտեմ ի՛նչ աղետալի բնազդում մը ինձ կ՚աղաղակէ թէ կեանքիս գեղեցկագոյն օրերն են ասոնք։ Վախեր կը զգամ որք ինձմէ չեն բաժնուիր նոյն իսկ երբ քու գիրկդ եմ։ Հանրի, միշտ պիտի սիրե՞ս զիս։ Աշխարհի մէջ այնչափ հրապուրիչ բաներ կան, կեանքն այնչափ անակնկալներ ունի, եւ դուն դեռ չատ երիտասարդ ես։ Բայց դու բարի ես, Հանրի, ազնուասիրտ ես դու։ Պիտի չի ջախջախես ինչ որ կանգնեցիր. նորէն անգութը նետելու համար չէ որ անկից հանեցիր զիս. պիտի աւարտես կատարած գործդ։

Եւ ասանք ըսելով, անոր վիզը կը փաթթուէր, ինչպէս նաւաբեկեալը ծառի ոստի մը։ Այդ վախը Հանրին կը զայրացնէր ու կը հմայէր միանգամայն։ Մեղմօրէն կը յանդիմանէր Մարիաննան, աւելի մեղմօրէն կ՚ապահովցնէր զայն։

Ցեաոյ, երբ իր սիրոյն բոլոր գանձերը թափէր, ինք ալ վախեր կեղծելով ոբոգմէ զուրկ էր, կը կրկնէր. — բայց դուն ալ պիտի սիրե՞ս զիս միշտ։ Մեր կեանքը որ հիմայ հաճելի է քեզ թերեւս օր մը ձանձրանալի թուի։ Այդ հրապոյրը զոր իմ վրաս կը տեսնես եւ որ ինձ անծանօթ է, թերեւս օր մը զայն ի զուր փնտռես։

Տիկին տը Պէլնավ ընդհանրապէս տըխուր ժպիտով մը կը պատասխանէր այս հարցումներուն որովհետեւ կը զգար թէ անոր վախերն իրական չէին, եւ թէ տղու խաղ մըն էր ըրածը։ Եւ եթէ Հանրի պնդէր, — ինչպէ՛ս գիտես, կ՚ըսէր, ի՞նչպէս գիտես որ իմ սէրս երբեք պիտի չհատնի եւ թէ ամբողջ կեանքս քուկդ է։ Ի՞նչպէս վստահ ես իշխանութեանդ վրայ։ Քենէ զատ կեանք ունի՞մ ես։ Աշխարհս ունի՞ հրապոյրներ որք վախ ազդեն քու սիրոյդ։ Ապագան պիտի տա՞յ ինձ զքեզ սիրելէ ուրիչ դեր մը, քենէ սիրուելէ ուրիչ երջանկութիւն մը։ Հանրի, իմ տեսլքս քու անունիդ վրայ կը սկսի եւ կը վերջանայ։ Աշխարհ կը վանէ զիս, ընկերութիւնը ա՛լ չճանչնար զիս։ Ոչ ազգական ունիմ ոչ բարեկամ, ընտանեկան յարկին տակ իմ տեղս պարապ պիտի մնայ յաւիտեան. քոյր մը միայն կը մնայ ինձ որ կ՚աղօթէ իւր աքսորեալ քրոջ համար։ Եւ դուն կը հարցնե՛ս թէ միշտ պիտի սիրեմ զքեզ։

Հանրի իր կուրծքին վրայ կը սեղմէր զայն, բայց մարած հաւատքը չէր բորբոքեր տիկին տը Պէլնավի սրտին մէջ։ Տարակոյսը վերջապէս բոլորովին տիրեց անոր եւ եսականութեան զգացումը տուաւ։ Փոխանակ Հանրին զարգնելու իր ընկերական պարտականութեանց զորս նա լքած էր իրեն համար, ջանաց զայն բոլորովին հեռացնել անոնցմէ։ Մարդերէն եւ իրերէն բոլորովին անջատեց զայն, անոր մէջ եռացող ազնիւ աւիւնն իւրացուց ամբողջովին։ Վարժեցուց զայն սէրն իբր միակ բարիքը նկատել որուն պէտք է զոհել բոլոր միւսները։

—Սիրուհւոյդ համար ապրէ՛, կ՚ըսէր անոր յաճախ. մի խառներ քու ջուրերդ այն ցեխի ծովին որ մեր ոտներուն տակ կը տատանի, քու կեանքդ մի՛ յանձներ այդ աղտոտ ու խաբուսիկ ալիքներուն, հոգիդ իմ հոգւոյս մէջ պահէ՛։ Ի՞նչ պիտի ընես մարդոց մէջ։ Պիտի վատթարանեն զքեզ անոնք։ Հերու ապրէ անոնցմէ, որպէս զի Աստուծոյ մաքուր դարձնես քու սիրտդ։ Իմ սէրս միայն թող ըլլայ քու փառքդ ու հարստութիւնդ, անոնք երբեք պիտի չպակսին քեզ։

Այսպիսի խօսքերով տիկին տը Պէլնավ իր տիրապետութիւնը կ՚ամրապնդէր Հանրիի վրայ։ Իր առաջին սիրահարէն ընկճուած ըլլալու ցաւը դեռ սիրտն ունենալով, քաղցր կը թուէր իրեն այդպէս ընկճել մատաղ միտք մը եւ թագուհւոյ պէս տիրել անոր։

Բայց զարմանալի՛ բան, երբ իր երջանկութեան վրայ յաւ մը ապահով եղաւ, երբ իր սիրահարն անքակտելի կապերով շղթայեց, անոր չուրջ անանցանելի պատուար մը կանգնել, երբ հաւատաց իբրեւամբ թէ իր գործը կատարած ու աւարտած էր եւ ալ ատեն էր անվրդով եւ անխառն երջանկութիւն մը վայելելու, տարտամ մտատանջութիւն մը, անբացատրելի անհանգստութիւն մը դեռ մնաց իր սրտին վրայ, անհանգըստութիւն որ վախով կը լեցնէր զինքը։

◆

ԳԼՈՒԽ Ժ.Թ.

Օր մը, Մարինէթի եղբայրը, որ պարտիզպան էր ի Պլանֆոռ եւ նախորդ օրը գործի համար Բարիզ եկած էր, տիկին տը Պէլնավի տունը եկաւ։ Լէօնառ կը կոչուէր, պարկեշտ եւ միամիտ դէմք մը, եւ ինք ալ իր դէմքին պէս պարկեշտ ու միամիտ մարդ։ Քաէօզի տղոցմէն մին էր, երկու քոյրերուն հետ մեծցած էր ի Վիէյլվիլ եւ Մարիաննայի ամուսնութենէն յետոյ անոր հետ գացած էր ի Պլանֆոռ։ Տիկին տը Պէլնավ զայն տեսնելով կարծեց թէ ամբողջ Պլանֆոռ եւ ամբողջ Վիէյլվիլ ներս կը մտնէին։

—Դո՞ւն ես, ըսաւ Մարիաննա խռովեալ ձայնով մը եւ կարմրելով։

Լէօնառ, առանց քաշուելու, երկու երեսներն ալ համբուրեց. յետոյ իր տիրուհւոյն առողջութիւնն հարցուց, որովհետեւ Գ. տը Պէլնավի տուած բացատրութեան համեմատ, կը հաւատար թէ Բարիզ հաստատուելու համար Մարիաննա մեկնած էր Պլանֆոռէն։

(Շարունակելի)

ՕՐԱՑՈՅՑ
ԵՒ
ԳՈՒՇԱԿ ՕԴՈՅ
1892
ՆԱՀԱՆՋ ԹՈՒԻՆ ՔՐԻՍՏՈՍԻ
ՌՅԽԲ–ՌՅԽԳ
Ի ՎԵՆԵՏԻԿ
Ի ՍՈՒՐԲ ՂԱԶԱՐ
Գին 2 դահեկան

ՏՐ. ՔԱՐԱՅՈՒՎԱՆ ՕՂԼՈՒ

Եւրոպայի բժիշկներու դասակարգէն Տքթ. Քարայուվան որ միզանցքի հիւանդութեանց եւ մորթի ախտերուն համար մասնագէտ է, հիւանդները կ'ընդունի ամէն օր ժամը 6 էն մինչեւ 11 ½, ի բաց առեալ կիրակիները, իւր մասնաւոր դարմանատան մէջ

Ի Կալաթիա, Այնալը Ճէշմէին քով Լուսինեանց տան առաջին յարկը։

19—36

ՄԱՅԷՐ
ՋԳԵՍՏԻ ԵՐԿՈՒ ՄԵԾ ՎԱՃԱՌԱՆՈՑՆԵՐ

Մին ի Բէրա, Թիւնէլի հրապարակին վրայ, միւսն ի Պոլիս, կամրջին դէմը, ուր այր, կանայք, մանչ եւ աղջիկ տղայք պիտի գտնեն, իւրաքանչիւրն իրեն համար, Եւրոպայէն նոր եկած թէ աշնան եւ թէ ձմրան հագուստներ, որոց գեղեցկութիւնը, բարեձեւութիւնն ու աժանութիւնը այլոց մրցումն անկարելի կընէ։ Կիներու համար յատուկ սենեակ։

22—24

ՏՊԱՐԱՆ
Թ. ՍԱՆՃԱԳՃԵԱՆ
ԲԵՐԱ
Հալէպ Չարշը
(Cité d'Alep)

Տպարանս պատրաստ է ծառայելու Ազգս Հասարակութեան եւ իւր բազմաթիւ Յաճախորդաց՝ տպագրելով խնամով եւ մաքրութեամբ ամեն լեզուաւ Օրագրեր (ինչպէս այժմ ՀԱՅՐԵՆԻՔը), Գրքեր, Տետրակներ, Տեղեկագրեր, Հաշուեցոյցք, Շրջաբերականք, Յայտարարութիւնք, Հրաւիրագիրք Հարսանեաց, Նամակագլուխք, Հասցէագիրք, Այցեքարտք, Բժշկաց համար տպագրեալ Դեղագիրք, Դեղագործաց համար զանազան տեսակ Դրոշմաթուղթք, Նուագահանդիսի Տոմսակք եւ Կարգացոյցք, Կերակրոց Ցանկք, Մահազդք եւ այլն եւ այլն։

ՄԱՍՆԱԳԻՏՈՒԹԻՒՆ
ՎԱՅՐԿԵՆԱԿԱՆ ԱՅՑԵՔԱՐՏԻ
ԿԵՆԴԱՆԱԳՐՈՎ ԱՅՑԵՔԱՐՏՔ
(PHOTO-ZINCO-TYPOGRAPHIE)

Ծան. Տպարանս գիշերները եւ կիւրակէ օրերն եւս բաց է շտապողական տպագրութեանց համար։

ՇԻՐՔԷԹԻ ԽԱՅՐԻՅԷԻ
ՇՈԳԵՆԱՒՈՒՑ ԵՐԹԵՒԵԿՈՒԹԵԱՆ ՑՈՒՑԱԿԸ

1891 Հոկտ. 19 Շաբաթ օրէն սկսեալ մինչեւ Նոյեմբեր 19 Երեքշաբթի երեկոյ

Բաց ի կիրակէ օրերէն Եւրոպական եզերէն կամուրջ եկող շոգենաւոց երթեւեկութիւնք

Ժ. Վ.
1 30 Ենիմ. Մեզարբ. Պէօյիւքտ. Թարապ. Ենիքք. Պօյաճք. Ռ. Հիսար (Արնավ.ի շոգ.ին հետ պիտի հաղորդակցի) 38
2 15 Ենի. Մեզար. Պէօյիւ. Թարապ. Ենիքք. Պօյաճ. Ռ. Հիսար. (Արնավ.ի շոգ.ին հետ պիտի հաղորդակցի). 39
3 — Ռ. Ա. Գավագ Մեզպ. Պէօյիւք. Թարպ. Պէյքօզ Ռ. Պաշճէ Չուպ. Գանլըճա Ա. Հիսար Գանտ. Օրթք. (Գանտլ.ի շոգ.ին հետ պիտի հաղորդակցի ուրբաթ օրերը Վանիք. Չէնկ. Պէյլ. Գուզ. Պէշիկթաշ 18
3 20 Ենիմ. Մեզար. Պէօյիւք. Թարպ. Ենիք. Ստէն. Միրկ. Պօյաճ. Ռ. Հիսար. Պէպէք (Պէպէքի նաւամատոյցը պիտի հաղորդակցի ուր. օրեր Արնվ. Գուրչ. Օրթ. Պէշ. 40
4 30 Ենիմ Մեզար. Պէօյիւք. Թարապ. Ենիք. Ստէնեա Միրկ. Պօյաճ Ռ. Հիսար. Պէպէք Պէշիք. (Պէպէքի նաւամատոյցը պիտի հաղորդակցի ուր. օրերը Արնվ. Գուր. Օրթ.) 38
6 — Ենիմ. Մեզպ. Պէօյիւք. Թարպ. Ենիք. Ստէն. Միրկ. Պօյաճք. Ռ. Հիսար Պէպէք Արնվ. Գուրչ. Օրթաք. Պէշիք. 34
7 — Ենիմ. Մեզար. Պէօյիւք. Թարապ. Պէյքօզ Բաշպ. Ենիք. Միրկ. Գանլըճա Ռ. Ա. Հիսար Գանտ. Արնաւտ. Չէնկելք. Պէյլէր. Օրթաք. Գուզ. Պէշիք. Իսկ. 23
8 — Ա. և Ռ. Գավագ Ենիմ. Մեզար Պէօյիւք. Թարապ. Ենիք. Ստէն. Միրկ. Ռ. Հիսար Պէպէք Արնավ. Գուրչ. Օրթաք. Պէշիք. 21
10 — Մեզարբ. Պէօյ. Թարապ. Ենիք. Միրկ. Ռ. Հիսար Արնավ. Օրթաք. Պէշիք. 33

Ենիքէօյէն կամուրջ եկող շոգենաւ

1 35 Ենիք. Ստէն. Պօյաճք. Ռ. Հիսար Պէպ. Արնվ. Գուր. Օրթ. Պէշ. 19

Արնաւուտքէօյէն կամուրջ եկող շոգենաւ

1 30 Պէպէք Արնվ. Գուրչ. Օրթաք. Պէշիք. 23
2 — Պէպէք Արնվ. Գուրչ. Օրթաք. Պէշիք. 19
2 25 Ռ. Հիսար Պէպէք Արնվ. Գուրչ. Օրթաք. Պէշիք. 33
2 15 Օրթք.էն ուղղ. կամուրջ (բացի ուր. է) 22
3 5 Ռ.Հիս. Պէպէք Արնվ. Գուր. Օրթ. Պէշիք. 21
3 40 Պէպէք. Արնվ. Գուրչ. Օրթաք. Պէշիք. 22
4 35 Օրթաք.էն ուղղ. կամուրջ (բացի ուր.է) 18
4 20 Պէպ. Արնվ. Գուր. Օրթ. Պէշ.բացի ուր. 33
5 — Պէպէք Արնվ. Գուր. Օրթաք. Պէշիկթ. Գապաթ. (բացի ուր.է) 19
5 30 Պէպէք Արնվ. Գուրչ. Օրթաք. Պէշիք. (բացի ուրբաթէ) 40
10 10 Միրկէօն ուղղ. կամուրջ (բացի ուր. է) 38
11 10 Պէպէքէն ուղղ. կամուրջ » 23

Ասիական եզերէն կամուրջ եկող շոգենաւ

1 30 Վանիք. Չէնկէլ. Պէյլէր. Գուզ. 34
1 30 Պէյքօզ Բաշպ. Չուպ. Գանլ. Ա. Հիսար Գանտ. Օրթ. (Գանտլ. պիտի հաղորդակցի ուրբաթները բացի Օրթ.էն) Վանի. Չէնկ. Պէյլ. Գուզկ. Պէշիք.
2 — Պէպէք Գանտ.Վանիք. Չէնկէլ. Պէյլէր. Գուզ. Պէշիք. (բացի ուրբաթէ) 32
2 20 Պէյքօզէն Բաշպ. Ենիք. Չուպ. [illegible] Պօյաճք. Ռ. Ա. Հիսար Գանտ. Անվ. Չէնկ. Պէյլ. Օրթ. Գուզկ. Իսկ. Պէշիք. Գապ. 1
2 45 Գանտ. Վանիք. Չէնկ. Պէյլ. Գզկ. Պէշք. (ուրբաթները 3 15ին 34
3 40 Պէյքօզ Բաշպաշ. Չուպուգլ. Գանլճ. Ա. Հիսար Գանտլ. Օրթ. (Գանտլ. պիտի հաղորդակցի ուրբաթները Վանիք. Չէնկել. Պէյլ. Գուզկ.Պէշիք. 18
3 30 Գանտ. Վանիք. Չէնկելք. Պէյլէր. Գուզ. Պէշիք. (բացի ուրբաթէ) 19
4 30 Գան. Վան. Չէնկ. Պէյլ. Գզկճ. Իսկ. (բացի ուրբաթէ) 39
4 45 Պէյքօզ Բաշպաշ. Չուպ. Գանլ. Ա. Հիսար Գանտ. Վանիք. Չէնկ. Պէյլ. Գզկ. Պէշիք. 32
7 — Միրկ. Ռ. Ա. Հիսար Գանտ. Արնվ. Չէնկ. Պէյլ. Օրթք. Գուզկ. Պէշիք. Իսկ. 1
9 — Պէօյ. Թարպ. Պէյքօզ Բաշպաշ. Չուպգ. Գանլըճ. Ա. Հիսար Գանտ. Վանիք. Չէնկ. Պէյլ. Գուզկ. Իսկ. 22
10 — Պէյքօզէն Բաշպ. Չուպգ. Գանտլ. Ա. Հիսար Գանտլ. Չէնկ. Պէյլ. Գուզ. Իսկ. (բացի ուր. է) 19
11 — Գիլինճք.էն ուղղ. կամուրջ (բացի ուր. է) 21
10 30 Չէնկելք.էն ուղղակի կամուրջ.(բացի ուր. 32

(Բաց է կիրակի օրերէն) կամուրջէն Եւրոպական եզերք երթեւեկող շոգենաւոց ժամերը

3 — Պէշիք. Օրթաք. Արնվ. Ռ. Հիսար Միրկ. Ենիք. Թարապ. Պէօյքտ. Ենիմ. 38
3 30 Գապաթ. Իսկ. Պէշիք. Գուզկ. Օրթա. Պէյլէր. Չէնկել. Արնավ. Գանտիլ. Ա. և Ռ. Հիսար Գանլըճ. Միրկ. Ենիք. Բաշպ. Պէյք. Թարապ. Պէօյ. Մեզ. Ենիմահալէ 23
4 15 Պէշիք. Օրթ. Գուրչ. Արնվ. Պէպէք Ռ. Հիսար Պօյաճ. Ստէն. Ենիք. Թրպ. Պէօք. Մեզարբ. Ենիմահալէ 34
5 15 Իսկ. Պէշիք. Գուզկ. Օրթաք. Պէյլէր. Չէնկ. Արվ. Գանտ. Ա. և Ռ. Հիսար Գանլ. Չուպգ. Միրկ. 1
6 — Գապաթ. Պէշիք. Օրթաք. Գուրչ. Արվ. Պէպէք. Ռ. Հիսար Միրկ. Ենիք. Պէյքօզ Թարապ. Պէօյիւքտ. Մեզար. Գավագներ 21
7 — Պէշիք. Իսկ. Գուզկ. Պէյլ. Չէնկ. Անվ. Գանտ. Ռ. Հսր. Պօյաճք. Գանլճ. Ենիք. Թարպ. Պէօյք. 22
8 30 Պէշիք. Օրթ. Արնվ. Պէպ. Ռ.Հիսար Միրկ. Ենիք. Թարպ. Մեզարբ. Պէօյտ. 33
9 20 Պէշիք. Օրթ. Գուրչ. Արնվ. Պէպ. Ռ. Հիսար Միրկ. (ուրբաթ օրերը Ենի. Թրպ. Պէօյքտ. Մեզար. Ենիմ. 38
10 5 Պէշիք. Օրթ. Գուր. Արնվ. Պէպ. Ռ. Հիսար Պօյաճ. Միրկ. Ենիք. Թարպ. Պէօյտ. Մեզպր. Ենիմ. (ուր.ները 10 վկն. ետքը 40
10 45 Ռ. Հիսար Պօյաճ. Միրկ. Ստէն. Ենիք. Թարապ. Պէօյիւքտ. Մեզարբ. Ենիմ. (ուրբաթները չկայ) 18
11 20 Ենիք. Թարապ. Պէօյ. Մեզպ. Ենիմա. (ուրբաթները Պօյաճքէօյ) 38
11 35 Պէպէք Ռ. Հիսար Պօյաճ. Միրկ. Ստէն. Ենիք. 19

Կամուրջէն Արնաւուտքէօյ երթեւեկող շոգենաւոց ժամերը

3 5 Ուղղակի Պէպէք 22
3 35 Ուղղակի Պէպէք (բացի ուրբաթէ) 33
4 25 Ուղղակի Պէպէք (բացի ուրբաթէ) 19
4 50 Ուղղակի Պէպէք (բացի ուրբաթէ) 40
10 30 Պէշիք. Օրթ. Գուր. Արնավ. Պէպէք (ուրբաթ օրերը չի կայ) 23
11 15 Գապ. Պէշիք. Օրթ. Գուր. Արնվ. Պէք. Ռ. Հիսար. Պօյաճքք. 32
11 45 Պէշիք. Օրթ. Գուրուչ. Արնվ. Պէպէք 21
12 — Պէշիք. Օրթա. Գուր. Արնվտ. 23

Կամուրջէն Ասիական եզերք երթեւեկող շոգենաւոց ժամերը

2 15 Ուղղակի Գանտլ. (ուրբաթները Իսկտ. Գուզկ. Պէյլ. Չէնկ. Պէպէք 34
3 15 Իսկ. Գուզկ. Պէյլ. Չէնկել. Վանիք. Գնտ. Ա. Հիսար Գանլ. Չուպուգ. Բաշպ. Պէյ. 32
2 45 Ուղղակի Չէնկել. Գանտլ. (բացի ուր.է) 19
3 50 Ուղղակի Գանտիլլի (բացի ուր.է) 39
8 45 Գուզ. Պէյլ. Չէնկել. Վանիք. Գանտլ. Ա. Հիսար Գանլ. Չուպգ. Բաշպաշ. Պէյք. (բացի ուրբաթէ) 19
10 15 Գապ. Պէշիք. Իսկ. Գուզկ. Պէյլ. Չէնկ. Գուր. Արնվ. Գանտ. Ա. Ռ. Հիսար Գանլ. Միրկ. Ենիք. Բաշպ. Պէյքօզ 1
9 45 Պէշք. Գուզկ. Պէյլէր. Չէնկ. (ուր.ները 9 30ին Վանիք. Գանտլ.) 32
10 10 Պէշք. Գանտլ. Ա. Հիսար Գանլ. Չուպգ. Բաշպ.Պէյք. Թար. Մեզպ. Ռ. Ա. Գավագ 39
10 40 Իսկ. Գուզկ. (բացի ուրբաթէ) 21
10 50 Պէշիք. Գուզկ. Պէյլէր. Չէնկել. Վան. Գանտլ. Պէպէք (ուրբաթ օրերը Իսկ. Գանտիլլիէն Պէյքօզ գացող շոգենաւին հետ պիտի հաղորդակցի) 34
11 22 Գանտիլ. Ա. Հիսար Գանլըճ. Չուպուգ. Բաշպ. Պէյքօզ (ուրբաթ Գուզկ) 22
11 45 Գապ. Գուզկ. Պէյլ. Չէնկ. Վանիք.Գնտլ. 33
12 — Իսկ. Գուզ. (բացի ուր. և շաբաթէ) 15

Առաւօտները Ենիմ.էն 4 30ին և երեկոյին կամուրջէն 8 40ին Պէյքօզ և Պէյքօզէն 10ին և կամուրջէն 8 30ին Եւրոպականեզերք և 10ին Մեզարպ.էն 10 40ին կամուրջէն Իսկիւտար գացող շոգենաւք բեռ. չպիտի ընդունին։

Փոթորկալից օդերուն Ստէնեա Մեզպ. և Ռ, Գավագ շոգենաւ չպիտի հանդիպի։

ԻՒՍԿԻՒՏԱՐ ՆՐԹԵՒԵԿՈՂ ՇՈԳԵՆԱՒՔ

Իւսկիւտարէն Կամուրջ		Կամուրջէն Իւսկիւտար	
— —	*5 45	— —	6 25 Պէշի.
— —	6 15	— —	7 10
— —	7 — Պէշիք.	— —	8 20 Պէշի.
1 —	8 — Պէշի.	— —	9 5
1 30	8 20 Վ.տա.	1 50 Պէշի.	9 50
2 —	9 — Պէշի.	2 25	10 15
2 30 Պէշիք.	9 30	3 5 Վ.տա.	10 30 Ֆէրպ
3 —	10 — Ֆէրպ	3 15	10 40 Գզկ.
3 30	10 20	3 20 Պէշի.	11 —
3 45 Ֆէրպ.	10 40 Պէշի.	3 50 Պէշի.	11 20 Ֆէրպ.
4 —	11 — Գուզ.	4 30 Ֆէրպ.	11 20 Պէշի.
[illegible] 35	11 10 Ֆէրպ	4 45 Պէշք.	11 50
[illegible] Վ.տա.	11 20	5 15 Վ.տա.	12 — Գզ.*
[illegible] 30 Ֆէրպ.	11 40	5 40 Պէշք.	12 10
[illegible]	12 5	6 15 Ֆէրպ.	— —
	— —	— —	— —

ԿԻՐԱԿԻ ԵՒ ՈՒՐԲԱԹ ՕՐԵՐ

[illegible]	— —	— —	6 25 Պէշք.
— —	7 — Պէշք.	— —	7 10
— —	8 — Պէշք.	— —	8 20 Պէշք.
— —	8 20 Վ.տա.	— —	9 5
1 45	9 — Պէշք.	1 45 Պէշիք.	9 45
2 35	9 30	2 25	10 15
3 20	10 15	3 10 Պէշք.	10 30 Ֆէրպ
3 45 Ֆրպ.	10 40 Պէշք.	3 15 Վ.տա.	10 40
4 —	11 10 Ֆրպ.	4 30 Ֆրպ.	11 20 Ֆէրպ
4 40	11 10	4 30 Պէշք.	11 20 Պէշի.
5 30 Ֆրպ.	11 40	5 15 Վ.տա.	11 40
5 15 Պէշք.	12 5	5 20 Պէշք.	12 10
6 —	— —	6 15 Ֆրպ.	— —

---

* Այս երթեւեկութիւն ուրբաթ շաբաթ եւ տօն օրերը տեղի չպիտի ունենայ։

ՀԱՐԷՄ ԻՍԿԷԼԷՍԻ ԵՐԹԵՒԵԿՈՂ ՇՈԳԵՆԱՒՔ

3 — Հարէմէն Սալաճագ (բացի կիրակիէ)
4 30 » » (բացի ուրբաթէ)
10 40 » » (բացի ուր. և կիր. օրէ)
11 25 » » (ուր. և կիր. ժ. 10 45ն)
2 30 կամուրջէն Հարէմ Սալաճագ (բացի կիր.է)
4 — կամուրջէն Հարէմ Սալաճագ (բացի ուր.է)
10 10 կամուրջէն Հարէմ (բացի ուրբաթ և կիրակի օրերէ)
11 10 կամուրջէն Հարէմ անտի Սալաճագ (կիրակի և ուրբաթ օրերը ժ.մ. 10 30 ին).

ԻՒՍԿԻՒՏԱՐ ՍԻՐՔԷՃԻ ԻՍԷԼԷՍԻ
ԵՒ
ԳԱՊԱԹԱՇԻ ՄԻՋԵՒ ԿԱՌԱԲԱՐՁ
ՇՈԳԵՆԱՒՈՒՑ ԺԱՄԵՐԸ

3 45 Իւսկիւտարէն Գապաթաշ Սիրքէճի
5 30 Իւսկիւտարէն Սիրքէճի
10 — Իւսկիւտարէն Սիրքէճի
11 10 Իւսկիւտարէն Գապաթաշ (Ենի գիւղի շոգենաւին հետ կը հաղորդակցի
4 30 Սիրքէճիէն Իւսկիւտար
6 15 Սիրքէճիէն Գապաթաշ Իւսկիւտար
10 30 Սիրքէճիէն Իւսկիւտար
11 20 Գապաթաշէն Իւսկիւտար

Ծան.— Օդը մրրկալից եղած ատեն շոգենաւք իրենց գտնուած տեղը պիտի մնան։

ԱՆԱՏՕԼՈՒԻ ԵՐԿԱԹՈՒՂԻՔ

1891 Նոյեմբեր 1էն սկսեալ

ԵՐԹ

ԿԱՌԱԽՈՒՄԲ Թիւ		24	2	26	4	6	—	—	Քիլոմէթր. հաշուով հեռ. չափ
ԿԱՅԱՐԱՆ		ժմբր. և բեռ.	ժմբր.	ժմբր. և բեռ.	ժմբր.	ժմբր.	ժմբր.	ժմբր.	
ԿԱՄՈՒՐՋԷՆ		2 15	3 50	7 35	10 30	11 30			
Հայտար փաշայէն		2 57	4 25	8 13	11 05	12 05			
Գըզըլ Թօփրաք	ժ.մ.		4 31	8 20	11 11	12 11			3 —
»	մեկ.		4 33	8 22	11 13	12 13			
Ֆէնէր քէօշէսի	ժ.մ.		4 36	8 25	11 16	12 16			4 —
»	մեկ.		4 37	8 26	11 17	12 17			
Կէօզ Թէբէ	ժ.մ.		4 41	8 30	11 21	12 21			5 —
»	մեկ.		4 42	8 31	11 23	12 23			
Էրէն Քէօյ	ժ.մ.	3 12	4 45	8 34	11 26	12 26			6 —
»	մեկ.	3 14	4 48	8 36	11 29	12 29			
Պօսթանճը	ժ.մ.	3 20	4 53	8 42	11 34	12 34			9 —
»	մեկ.	3 22	4 55	8 45	11 36	12 36			
Մալթեփէ	ժ.մ.	3 32	5 03	8 55	11 44	12 44			14 —
»	մեկ.	3 34	5 06	8 58	11 47	12 47			
Գարթալ	ժ.մ.	3 46	5 16	9 10	11 57	12 57			20 —
»	մեկ.	3 49	5 20	9 13	12	1			
Բէնտիկ	ժ.մ.	3 59	5 27	9 23	12 07	1 07			25
»	մեկ.	4 09		9 33					
Թուզլա	ժ.մ.	4 29		9 53					35 —
»	մեկ.	4 31		9 55					
Կէյպզէ	ժ.մ.	4 58		10 22					44 —
»	մեկ.	5 04		10 30					
Տիլ Իսկէլէսի	ժ.մ.	5 36		11 02					55 —
»	մեկ.	5 38		11 04					
Թավշանճըլ	ժ.մ.	5 46		11 12					59 —
»	մեկ.	5 49		11 15					
Հէրէքէ	ժ.մ.	5 59		11 25					64 —
»	մեկ.	6 01		11 27					
Խարըմճա	ժ.մ.	6 26		11 52					74 —
»	մեկ.	6 28		11 54					
Թիւթ. Չիֆթլիք	ժ.մ.	6 40		12 06					80 —
»	մեկ.	6 41		12 07					
Տէրինճէ	ժ.մ.	6 49		12 15					84 —
»	մեկ.	6 51		12 18					
ԻԶՄԻՏ	ժ.մ.	7 08		12 34					92 —
»	մեկ.	7 28							
Պէօյիւք Տէրվէնտ	ժ.մ.	8 07							110 —
»	մեկ.	8 09							
Սապանճա	ժ.մ.	8 37							124 —
»	մեկ.	8 40							
Ատա Բազար	ժ.մ.	8 58							132 —
»	մեկ.	9 08							
Կէյվէ	ժ.մ.	9 56							156 —
»	մեկ.	10 01							
Ագ Հիսար	ժ.մ.	10 23							168 —
»	մեկ.	10 25							
Մէքէճէ	ժ.մ.	10 53							182 —
»	մեկ.	10 58							
Լէֆքէ	ժ.մ.	11 26							196 —
»	մեկ.	11 28							
Վէզիր Խան	ժ.մ.	12 08							215 —
»	մեկ.	12 10							
Պիլէճիք	ժ.մ.	12 50							223 —

ի Մալթեփէ Թիւ 3 կառախումբը Թիւ 24 կառախումբին հետ
ի Բէնտիկ » 23 » » 24 » »
ի Փօսթանճըք » 2 » » 23 » »

ԴԱՐՁ

ԿԱՌԱԽՈՒՄԲ Թիւ		1	3	23	5	25	—	—	Քիլոմէթր. հաշուով հեռ. չափ
ԿԱՅԱՐԱՆ		ժմբր.	ժմբր.	ժմբր. և բեռ.	ժմբր.	ժմբր. և բեռ.	ժմբր.	ժմբր.	
ՊԻԼԷՃԻՔ	մեկ.					12 58			
Վէզիր Խան	ժ.մ.					1 34			17
»	մեկ.					1 36			
Լէֆքէ	ժ.մ.					2 16			36 —
»	մեկ.					2 18			
Մէքէճէ	ժ.մ.					2 46			50 —
»	մեկ.					2 51			
Ագ Հիսար	ժ.մ.					3 19			64 —
»	մեկ.					3 21			
Կէյվէ	ժ.մ.					3 43			76 —
»	մեկ.					3 48			
Ատա բազար	ժ.մ.					4 36			100 —
»	մեկ.					4 46			
Սապանճա	ժ.մ.					5 04			108 —
»	մեկ.					5 07			
Պէօյիւք Տէրվէնտ	ժ.մ.					5 35			122 —
»	մեկ.					5 38			
Իզմիտ	ժ.մ.					6 14			140 —
»	մեկ.			1 10		6 34			
Տէրինճէ	ժ.մ.			1 26		6 50			148 —
»	մեկ.			1 28		6 53			
Թիւթ Չիֆթլիք	ժ.մ.			1 36		7 01			152 —
»	մեկ.			1 37		7 02			
Խարըմճա	ժ.մ.			1 49		7 14			158 —
»	մեկ.			1 51		7 16			
Հէրէքէ	ժ.մ.			2 16		7 41			168 —
»	մեկ.			2 18		7 43			
Թավշանճըլ	ժ.մ.			2 28		7 53			173 —
»	մեկ.			2 31		7 56			
Տիլ Իսկէլէսի	ժ.մ.			2 39		8 04			177 —
»	մեկ.			2 41		8 06			
Կէյպզէ	ժ.մ.			3 21		8 46			188 —
»	մեկ.			3 27		8 52			
Թուզլա	ժ.մ.			3 45		9 10			197 —
»	մեկ.			3 47		9 12			
Բէնտիկ	ժ.մ.			4 07		9 32			207 —
»	մեկ.	1 50	2 11	4 17	8 33	9 42			
Գարթալ	ժ.մ.	1 57	2 18	4 27	8 40	9 52			212 —
»	մեկ.	2	2 20	4 30	8 43	9 55			
Մալթեփէ	ժ.մ.	2 10	2 30	4 42	8 53	10 07			218 —
»	մեկ.	2 12	2 33	4 44	8 56	10 10			
Պօսթանճը	ժ.մ.	2 20	3 41	4 54	9 4	10 20			223 —
»	մեկ.	2 22	3 42	4 56	9 6	10 22			
Էրէն Քէօյ	ժ.մ.	2 29	3 49	5 05	9 13	10 31			226 —
»	մեկ.	2 32	3 52	5 08	9 16	10 33			
Կէօզ Թէբէ	ժ.մ.	2 35	3 55	5 11	9 19				227 —
»	մեկ.	2 36	3 56	5 12	9 20				
Ֆէնէր Քէօշէսի	ժ.մ.	2 40	4	5 16	9 24				228 —
»	մեկ.	2 41	4 1	5 17	9 25				
Գըզըլ Թօփրաք	ժ.մ.	2 42	4 4	5 20	9 28	10 39			229 —
»	մեկ.	2 46	4 6	5 22	9 30	10 40			
Հայտար փաշա	ժ.մ.	2 51	4 11	5 28	9 35	10 46			
Կամուրջ	ժ.մ.	3 25	4 50	6 05	10 10	11 30			232 —

Տէրինճէ Թիւ 24 կառախումբը Թիւ 25 կառախումբին հետ
ի Մալթեփէ » 5 » » 26 » »
ի Բէնտիկ » 25 » » 26 » »